

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

10

YANVAR-OKTYABR

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 10
14 noyabr 2013-cü il**

2013-CÜ İLİN YANVAR-OKTYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

Ümumi Daxili Məhsul. Yanvar-oktyabr ayları ərzində ölkədə 47.6 milyard manatlıq ümumi daxili məhsul istehsal olunmuş və keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5.7 faiz, yaxud müqayisəli qiymətlərlə 2.6 milyard manat artmışdır. ÜDM-in 30.5 milyard manatı və ya 64.1 faizi məhsul istehsal sahələrində, 14.1 milyard manatı, yaxud 29.6 faizi xidmət sahələrində yaradılmış, 3.0 milyard manatı (6.3 faizi) isə məhsula və idxala xalis vergilərin payına düşmüşdür.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ÜDM istehsalı məhsul istehsalı sahələrində 5.0 faiz, xidmət sahələrində isə 6.7 faiz artmışdır.

Hər bir nəfərə 5122.6 manatlıq (6528.9 ABŞ dolları) əlavə dəyər istehsal olunmuş və 4.4 faiz artmışdır.

Qeyri-neft sektorunda əlavə dəyər istehsalı 9.8 faiz, neft sektorunda isə 1.0 faiz artmışdır.

Sənaye. Əlavə dəyərin 46.3 faizi yaradılmış sənaye sahəsində ev təsərrüfatlarının və sənaye sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin istehsal etdikləri məhsul da nəzərə alınmaqla 28.0 milyard manatlıq məhsul istehsal olunmuş və 1.5 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 74.4 faizi mədənçıxarma bölməsində, 19.9 faizi emal bölməsində, 5.0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində və 0.7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma bölməsində 36.1 milyon ton neft, 14.6 milyard kub metr əmtəəlik qaz hasil edilmişdir.

Emal bölməsində qida məhsulları istehsalı 3.7 faiz, içki istehsalı 6.4 faiz, dəri və dəri məmulatları, ayaqqabı istehsalı 31.0 faiz, poliqrafiya məhsulları istehsalı 44.8 faiz, neft məhsulları istehsalı 6.1 faiz, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 18.4 faiz, əczaçılıq məhsulları istehsalı 15.8 faiz, tikinti materialları istehsalı 17.4 faiz, metallurgiya sənayesi məhsulları istehsalı 0.3 faiz, elektrik avadanlıqları istehsalı 1.9 faiz, maşın və avadanlıqlar istehsalı 12.3 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 33.5 faiz, sair nəqliyyat vasitələri istehsalı 2.4 dəfə, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqları istehsalı 1.5 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 28.5 faiz artmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və suyun istehsalı və bölüşdürülməsi bölməsində ötən ildə olduğundan 0.3 faiz az və ya 16.7 milyard kVt.saat elektrik enerjisi istehsal edilmişdir.

Sənaye məhsulu istehsalı qeyri-neft sektorunda 2.0 faiz, neft sektorunda isə 1.0 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı. Aqrar bölmədə məhsul yığımı başa çatmaq üzrədir. Noyabrın 1-nə kimi tarlalardan qarğıdalı ilə birlikdə 2938.8 min ton taxıl, 992.2 min ton kartof, 1191.1 min ton tərəvəz, 691.2 min ton meyvə və giləmeyvə, 429.7 min ton bostan məhsulları, 142.8 min ton üzüm, 3.3 min ton tütün, 87.0 min ton şəkər çuğunduru, 549.9 ton yaşıl çay yarpağı, 31.5 min ton pambıq toplanmışdır.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dənli və dənli paxlalı istehsalı 4.9 faiz, kartof istehsalı 2.5 faiz, tərəvəz istehsalı 0.1 faiz, meyvə və giləmeyvə istehsalı 3.9 faiz, bostan məhsulları istehsalı 0.5 faiz, üzüm istehsalı 14.5 faiz artmışdır.

İlin əvvəlindən keçən vaxt ərzində diri çəkiddə 402.7 min ton ət, 1528.9 min ton süd, 1160.2 milyon ədəd yumurta və 16.5 min ton yun istehsal olunmuşdur. 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 4.0 faiz, süd istehsalı 6.4 faiz, yumurta istehsalı 16.3 faiz, yun istehsalı 2.3 faiz artmışdır.

Beləliklə, bitkiçilik məhsulları istehsalı 3.8 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı 5.6 faiz, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu isə 4.7 faiz ötən ilki səviyyədən yüksək olmuşdur.

Kənd əməkçiləri gələn ilin məhsulu üçün 792.3 min hektar sahədə şum qaldırmış, 444.8 min hektar sahədə dən üçün taxıl, o cümlədən 272.7 min hektar sahədə buğda, 172.1 min hektar sahədə arpa səpmişlər.

Tikinti. İnşaat kompleksində bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 13.1 milyard manat həcmində, yaxud 16.6 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Vəsaitin 4.9 milyard manatı (37.1 faizi) qeyri-dövlət bölməsinə məxsus, 8.2 milyard manatı isə dövlət bölməsinə məxsus idarə və təşkilatlar tərəfindən qoyulmuşdur. Bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinə 8.7 milyard manat sərf olunmuş və ümumi vəsaitin 66.7 faizini təşkil etmişdir. İstifadə edilmiş vəsaitin 51.1 faizi və ya 6.7 milyard manatı məhsul istehsalı obyektlərin inşasına sərf olunmuşdur.

Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 9.7 milyard manatını və ya 74.2 faizini daxili vəsait, 3.4 milyard manatını xarici vəsait təşkil etmişdir.

2013-cü ildə inşası davam etdirilən və yeni tikilən obyektlər üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsaitin 5980.6 milyon manatından istifadə olunmuş və ilin əvvəlindən ötən vaxt ərzində ümumi sahəsi 1724.4 min kv.metr yaşayış evləri, 26996 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, növbədə 226 nəfərin qəbulu üçün nəzərdə tutulmuş ambulator-poliklinika müəssisəsi, 1050 carpayılıq xəstəxana, 1751 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 864 yerlik klub, Bakı şəhərində Gəmi təmiri və gəmiqayırma İstehsalat Birliyi, Gəmiqayırma zavodu, Qaz turbinli İstilik Elektrik stansiyası, "Alov Qüllələri" Kompleksindəki "Fairmont Bakı" oteli, Naxçıvan MR-da Arpaçay Su Elektrik stansiyası, Sumqayıt şəhərində "Gilan" Tekstil parkı, Polad boru zavodu, Şirvan şəhərində "Cənub" Elektrik stansiyası, Abşeron rayonunda Plastik qablar və priforminlər istehsalı və "Milla" süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodları, Qazax rayonunda Sement zavodu, Yevlax rayonunda Hava Limanı, Gədəbəy rayonunda Yeni qızıl emalı zavodu, Qəbələ rayonunda Üzüm emalı zavodu, Heyvandarlıq-südçülük kompleksi, Hacıqabul rayonunda Seramik plitələr

istehsalı zavodu, Şirvan, Xaçmaz, Qax və Saatlıda Olimpiya İdman kompleksləri, Sabran rayonunda Vəlvələçay-Taxtakörpü kanalı, Taxtakörpü Su anbarı, Taxtakörpü Su Elektrik stansiyası, İsmayıllı rayonunda Tikiş fabriki, "İsmayıllı-1" Su Elektrik stansiyası, Ağcabədi rayonunda "Aqat-Aqro" heyvandarlıq kompleksi, digər istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Nəqliyyat. Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən on ay ərzində 179.9 milyon ton və ya 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3.2 faiz çox yük daşınmışdır. Sərnişin daşınması 7.8 faiz artaraq 1.4 milyard nəfər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə. Rabitə müəssisələri tərəfindən ilin əvvəlindən əhaliyə, müəssisə və təşkilatlara 1.3 milyard manatlıq, yaxud keçən ilin müvafiq dövründəkindən 8.5 faiz çox rabitə xidməti göstərilmişdir. Mobil telefon rabitəsinin xidmət növündən əldə olunmuş gəlirlərin həcmi 13.5 faiz artaraq 744.5 milyon manata çatmış və ümumi gəlirlərin 59.3 faizini təşkil etmişdir.

Əmtəə dövriyyəsi və pullu xidmət. Yanvar-oktyabr ayları ərzində əhaliyə 15.6 milyard manatlıq istehlak malları satılmış və 9.7 faiz artmışdır. Pullu xidmətlərin həcmi isə 6.9 faiz artaraq 5.1 milyard manata çatmışdır. Əhalinin istehlak bazarından aldığı malların 8.1 milyard manatını və ya 51.8 faizini ərzaq məhsulları, 7.5 milyard manatını qeyri-ərzaq malları təşkil etmiş və müvafiq olaraq 1.4 faiz və 21.2 faiz artmışdır. Bu dövrdə elektron ticarət dövriyyəsi 66.2 faiz artaraq 2 milyard manatı ötmüşdür.

Xarici ticarət. Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən doqquz ay ərzində xarici ölkələrlə 26.1 milyard dollar məbləğində ticarət əməliyyatları aparılmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin 69.1 faizini və ya 18.0 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar, 30.9 faizini (8.1 milyard dollarını) isə idxal məhsulları təşkil etmiş, 9.9 milyard dollar məbləğində müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

Ticarət əməliyyatlarının 11.1 faizi MDB-yə üzv dövlətləri ilə, 88.9 faizi isə digər ölkələrlə aparılmışdır.

Xam neft və təbii qazın ixracı barədə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətindən və ABƏŞ-dən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsi 32.7 milyard dollar, o cümlədən ixrac 24.6 milyard dollar təşkil etmiş, 16.5 milyard dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır.

Doqquz ay ərzində ölkəmizə 20.7 milyon ABŞ dolları məbləğində humanitar və texniki yardım daxil olmuşdur.

İstehlak qiymətləri və xidmət tarifləri. İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri oktyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə 0.7 faiz, on ay ərzində isə keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.3 faiz bahalaşmışdır. Ərzaq məhsullarının qiymətləri göstərilən dövrlərdə müvafiq olaraq 1.2 faiz və 2.2 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 0.4 faiz və 0.5 faiz, xidmət tarifləri 0.2 faiz və 3.4 faiz bahalaşmışdır.

Əhalinin gəlirləri. 2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə əhalisinin gəlirləri 7.7 faiz artaraq 29.1 milyard manat təşkil etmişdir. Bu vaxt ərzində hər nəfərə düşən gəlirlər 6.4 faiz yüksələrək 3130.1 manata və ya orta hesabla ayda 313.0 manata çatmışdır.

Əmək haqqı. Muzdla işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı yanvar-sentyabr aylarında 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6.9 faiz artaraq 415.0 manat olmuşdur.

Dövlət büdcəsi. Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən yanvar-sentyabr aylarında dövlət büdcəsinə 14.3 milyard manat məbləğində vəsait daxil olmuş, büdcədən 12.7 milyard manat vəsait xərclənmişdir. Büdcə xərclərinin 45.1 faizi və ya 5.7 milyard manatı iqtisadiyyatın inkişafına, 10.2 faizi, yaxud 1.3 milyardı manatı səhiyyə və təhsilə, 10.6 faizi və ya 1.4 milyard manatı sosial müdafiə və sosial təminatla yönəldilmişdir.

Büdcənin gəlirləri ilə xərcləri arasında yaranmış 1.6 milyard manatlıq profisit ÜDM-də 3.8 faiz təşkil etmişdir.

Kredit qoyuluşu. 2013-cü il oktyabr ayının 1-nə kimi ölkənin hüquqi və fiziki şəxslərinə verilmiş 14.8 milyard manat kreditin məbləği 30.0 faiz artmış, onun 76.8 faizi uzunmüddətli olmuş, 5.4 faizinin ödəmə vaxtı keçmişdir.

Əhalinin əmanətləri. Oktyabr ayının 1-nə olan məlumatlara görə əhalinin banklardakı əmanətləri keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 36.9 faiz artaraq 6.2 milyard manata çatmışdır. Əmanətlərin 2.4 milyard manatı xarici valyuta ilə, 3.8 milyard manatı isə milli valyuta ilə qoyulmuşdur.

Manatın məzənnəsi. Oktyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta aylıq məzənnəsi 0.78 manat, 1 Avroya 1.07 manat, 100 Rusiya rubluna 2.45 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0.78, 1.04 və 2.48 manat təşkil etmişdir.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları faktiki, milyon manat	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2012-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2011-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	47 564,6	105,7	101,0
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	26 680,7	109,8	110,4
Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) ümumi həcmi	28 038,5	101,5	96,1
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	5 533,5	102,0	106,8
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	13 089,9	116,6	126,8
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	9 152,8	110,0	130,3
Kənd təsərrüfatı məhsulu	4 724,2	104,7	105,9
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mln. ton	179,9	103,2	103,3
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	126,4	106,8	107,9
İnformasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi	1 255,0	108,5	117,2
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	15 631,4	109,7	109,4
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	5 050,2	106,9	107,7
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	14 330,1 ^{x)}	114,4 ^{xx)}	139,4 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	12 719,7 ^{x)}	114,9 ^{xx)}	126,8 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin profisiti	1 610,4	-	-

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

			...ardı
	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları faktiki, milyon manat	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2012-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2011-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
Əhalinin gəlirləri	29 064,2	107,7	114,5
Hər nəfərə düşən gəlirlər, manat	3 130,1	106,4	112,9
Bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əmək haqqı, manat	415,0 ^{x)}	106,9 ^{xx)}	108,6 ^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,3	101,3
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	32 725,1 ^{x)}	104,5 ³⁾	x
o cümlədən:			
ixrac	24 656,0 ^{x)}	100,4 ³⁾	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	1 265,5 ^{x)}	113,0 ³⁾	105,5 ⁴⁾
idxal	8 069,1 ^{x)}	117,2 ³⁾	96,6 ⁴⁾
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	26 127,0 ^{x)}	110,3 ³⁾	88,1 ⁴⁾
o cümlədən:			
ixrac	18 057,9 ^{x)}	107,2 ³⁾	84,9 ⁴⁾
idxal	8 069,1 ^{x)}	117,2 ³⁾	96,6 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

²⁾ Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcminə ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcminə dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2013-cü ilin yanvar-sentyabrı 2012-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2012-ci ilin yanvar-sentyabrı 2011-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2013-cü ilin yanvar-sentyabrı;

^{xx)} 2013-cü ilin yanvar-sentyabrı 2012-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən;

^{xxx)} 2012-ci ilin yanvar-sentyabrı 2011-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

2013-cü ilin on ayında ölkə iqtisadiyyatında 47,6 milyard manatlıq ümumi daxili məhsul istehsal edilmiş, onun həcmi əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 5,7 faiz artmışdır.

Ümumi daxili məhsulun əhalinin hər nəfərinə həcmi 5122,6 manat (6528,9 ABŞ dolları) təşkil etmişdir.

Bu dövrdə qeyri-neft ÜDM-i əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,8 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi 56,1 faizə çatmışdır.

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında sənayedə 22,0 milyard manat, yaxud ümumi daxili məhsulun 46,3 faizi qədər, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda 2,7 milyard manat, tikintidə 5,8 milyard manat, ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri üzrə xidmətlər sahəsində 3,5 milyard manat, nəqliyyat və anbar təsərrüfatında 2,5 milyard manat, informasiya və rabitə xidmətlərində 817,0 milyon manat, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə xidmətləri sahəsində 1,0 milyard manat, sosial və digər xidmətlər sahəsində isə 6,3 milyard manat dəyərində əlavə dəyər istehsal edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 6,3 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-oktyabr		2013-cü ilin yanvar-oktyabrı 2012-ci ilin yanvar- oktyabrına nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	47564,6	45362,3	105,7
Məhsulların istehsalı	30508,0	29552,1	105,0
o cümlədən:			
Sənaye	22041,8	22490,5	100,9
ondan:			
– mədənçıxarma sənayesi	19389,8	19947,2	100,8
– emal sənayesi	1781,0	1712,2	102,7
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	805,1	772,6	100,9
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	65,9	58,5	111,6
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2688,9	2483,8	104,7
Tikinti	5777,3	4777,8	125,2
Xidmətlərin istehsalı	14068,0	13080,3	106,7
o cümlədən:			
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3473,3	3110,2	109,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2478,3	2376,5	105,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	986,3	824,2	117,9
İnformasiya və rabitə	817,0	753,7	108,5
Sosial və digər xidmətlər	6313,1	6015,7	103,8
Məhsula və idxala xalis vergilər	2988,6	2729,9	108,3
Deflyator	99,2	101,3	x

**Neft və qeyri-neft sektorlarında
ümumi daxili məhsul istehsalı**

milyon manatla

	Yanvar-oktyabr		2013-cü ilin yanvar-oktyabrı 2012-ci ilin yanvar- oktyabrına nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	47564,6	45362,3	105,7
o cümlədən:			
– neft sektoru	20883,9	21351,4	101,0
– qeyri-neft sektoru	26680,7	24010,9	109,8

*) 2012-ci ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir

**2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında
ümumi daxili məhsulun strukturu**

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı
və balıqçılıq (5,7%)

Sənaye (46,3%)

Tikinti (12,1%)

Ticarət və xidmətlər (7,3%)

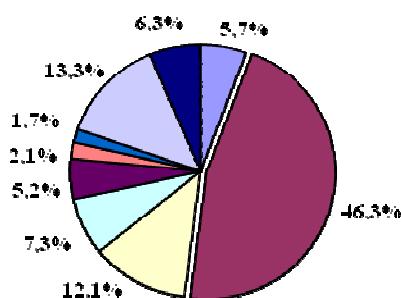
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı
(5,2%)

Turistlərin yerləşdirilməsi və
ictimai iaşə (2,1%)

İnformasiya və rabitə (1,7%)

Sosial və fərdi xidmətlər (13,3%)

Məhsul və idxala xalis vergilər
(6,3%)

Sənaye

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 28,0 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsini 1,5 faiz üstələmişdir. Qeyri-neft bölməsində 2,0 faizlik, neft bölməsində isə 1,0 faizlik artım müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 74,4 faizi mədənçıxarma, 19,9 faizi emal, 5,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 81,4 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,2 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 6,8 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

**Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2012		
Yanvar	115,9	100,0
Fevral	92,0	100,2
Mart	108,6	99,7
Aprel	94,0	97,4
May	106,8	97,1
İyun	92,8	97,0
İyul	103,2	97,2
Avqust	99,5	96,7
Sentyabr	85,2	96,5
Oktyabr	98,0	96,1
Noyabr	105,1	96,7
Dekabr	111,5	97,7
2013		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
İyul	100,5	100,4
Avqust	100,8	100,6
Sentyabr	87,4	100,9
Oktyabr	101,2	101,5

Sənayenin bölmələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	mədənçıxarma sənayesi	emal sənayesi	elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
2012-ci il				
Yanvar	97,2	107,9	125,3	111,6
Yanvar-fevral	96,4	124,1	114,8	110,1
Yanvar-mart	96,4	121,9	110,4	107,1
Yanvar-aprel	94,7	115,5	105,6	105,0
Yanvar-may	94,6	114,6	103,4	102,5
Yanvar-iyun	94,6	113,6	104,3	104,8
Yanvar-iyul	95,2	110,3	105,0	103,1
Yanvar-avqust	94,5	108,9	107,4	102,7
Yanvar-sentyabr	94,3	107,9	108,8	102,6
Yanvar-oktyabr	93,8	107,6	111,0	102,5
Yanvar-noyabr	94,5	107,5	111,3	102,3
Yanvar-dekabr	95,8	105,4	111,6	101,3
2013-cü il				
Yanvar	98,2	113,8	102,8	98,4
Yanvar-fevral	97,4	115,5	101,1	101,4
Yanvar-mart	96,2	110,4	101,0	102,0
Yanvar-aprel	97,7	110,2	99,8	107,5
Yanvar-may	98,4	108,8	100,2	104,2
Yanvar-iyun	99,1	109,0	100,0	106,3
Yanvar-iyul	99,2	108,0	100,1	108,9
Yanvar-avqust	99,6	106,0	99,7	109,4
Yanvar-sentyabr	99,7	105,3	100,2	110,8
Yanvar-oktyabr	100,8	105,0	100,9	111,6

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun əksər hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, müəssisələrin anbarlarında 262,5 milyon manatlıq məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Ehtiyatların 66,1 faizi Bakı, 13,1 faizi Sumqayıt, 1,7 faizi Gəncə, 1,2 faizi Şirvan və 0,3 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında satış üçün nəzərdə tutularaq başqa müəssisələrdən alınmış 17,0 milyon manatlıq digər mallar da mövcud olmuşdur.

Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin yanvar-oktyabrında istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
CƏMI *)	28 038,5	101,5
o cümlədən:		
dövlət sektoru	5 209,1	105,0
qeyri-dövlət sektoru	22 829,4	100,7
Mədənçıxarma sənayesi	20 859,3	100,8
Emal sənayesi	5 584,2	105,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2 150,4	103,7
içki istehsalı	161,9	106,4
tütün məmulatlarının istehsalı	9,1	57,9
toxuculuq sənayesi	32,4	70,7
geyim istehsalı	23,7	79,4
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	17,0	131,0
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3,1	81,0
kağız və karton istehsalı	13,2	94,7
poliqrafiya fəaliyyəti	37,0	144,8
neft məhsullarının istehsalı	1 736,8	106,1
kimya sənayesi	161,7	118,4
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	2,2	115,8
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	54,9	95,2
tikinti materiallarının istehsalı	287,4	117,4
metallurgiya sənayesi	246,5	100,3

REAL SEKTOR

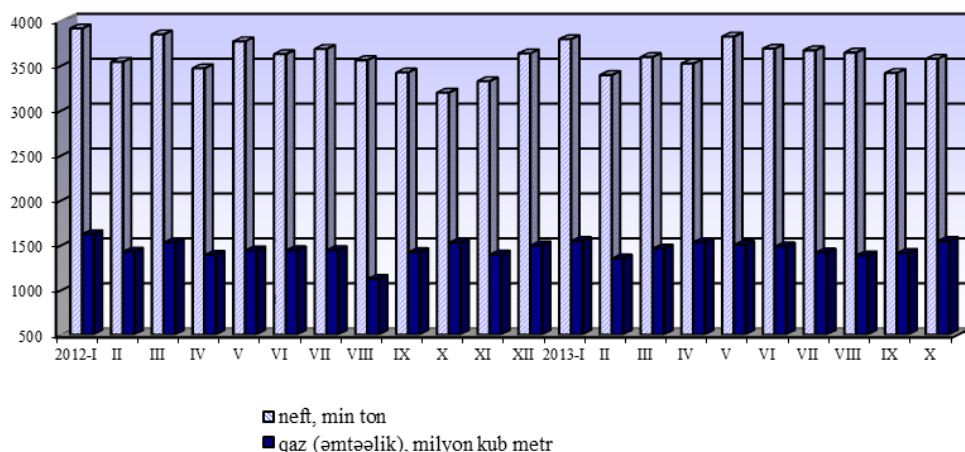
Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin yanvar-oktyabrında istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
hazır metal məmulatlarının istehsalı	77,8	48,3
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	82,8	78,4
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	108,7	101,9
maşın və avadanlıqların istehsalı	194,8	112,3
avtomobil və qoşquların istehsalı	3,1	133,5
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	10,3	2,4 d.
mebel istehsalı	27,8	97,0
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	4,6	101,5
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	137,0	128,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 412,5	100,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	182,5	111,6

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Mədənçıxarma bölməsində istehsalın həcmi 20,9 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsindən 0,8 faiz çox olmuşdur.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neft hasilatı 36,1 milyon ton olmaqla 0,2 faiz, əmtəlik təbii qaz hasilatı isə 14,6 milyard kub metr təşkil etməklə 1,9 faiz artmışdır.

Neft və qaz hasilatının aylıq dinamikası

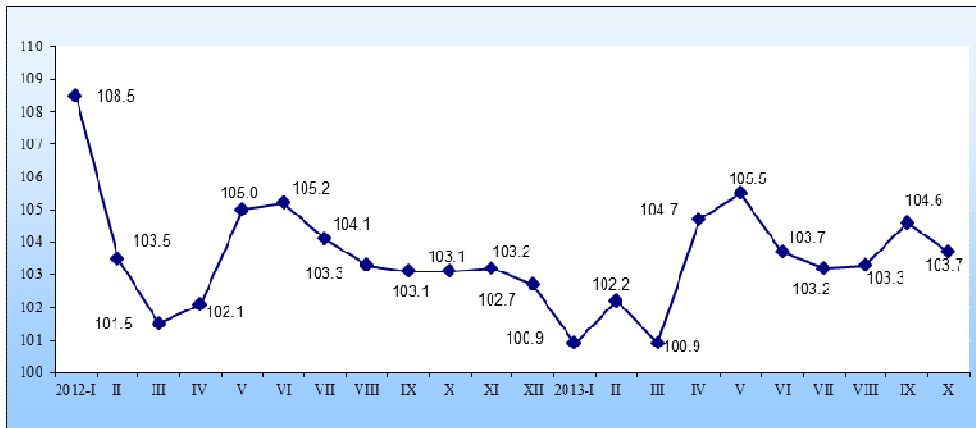

Mədənçıxarma bölməsində fəaliyyət göstərən sahibkarlar tərəfindən yanvar-oktyabr aylarında 1,7 milyon ton tikinti qumu, 315,4 min ton inşaat üçün əhəng daşı, 1,4 ton qızıl, 584,3 kq gümüş və s. istehsal edilmişdir.

Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 5,6 milyard manat dəyərində və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,0 faiz çox məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Qida və içki istehsalı müəssisələri tərəfindən 2312,3 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 3,7 faiz, içki istehsalında isə 6,4 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 15,4 faiz artaraq 330,9 min ton, üzlü süd istehsalı 1,3 faiz artaraq 691,8 min ton, pendir və kəsmik istehsalı 1,6 faiz artaraq 39,6 min ton, cəm və marmelad istehsalı 12,6 faiz artaraq 8,5 min ton, pivə istehsalı 8,4 faiz artaraq 5,0 mlyn. dkl, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 5,4 faiz artaraq 23,7 mlyn. dkl təşkil etmişdir.

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

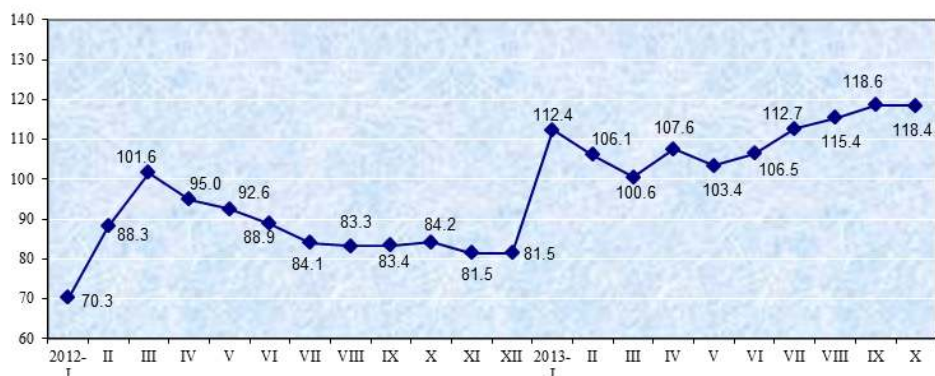
Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələri üzrə ixtisaslaşan müəssisələr tərəfindən əsas növ məhsul kimi 4,2 min ton pambıq lifi, 13,1 min ton pambıq iplik, 322,7 min kv. metr pambıq parça, 4,5 milyon cüt corab məmulatları, 257,4 min cüt üstü dəridən olan ayaqqabılar və s. olmaqla 73,1 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. 2013-cü il noyabrın 1-nə sahə müəssisələrinin anbarlarında 25,0 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 9,5 faizi qədər hazır məhsul qalığı mövcud olmuşdur.

Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 9,5 faiz, ağ neftin 10,3 faiz, dizel yanacağıının 5,4 faiz, neft bitumunun istehsalı 8,1 faiz artmışdır. Neft emalı müəssisələrinin anbarlarında 38,9 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 14,8 faizi qədər hazır məhsul qalmışdır.

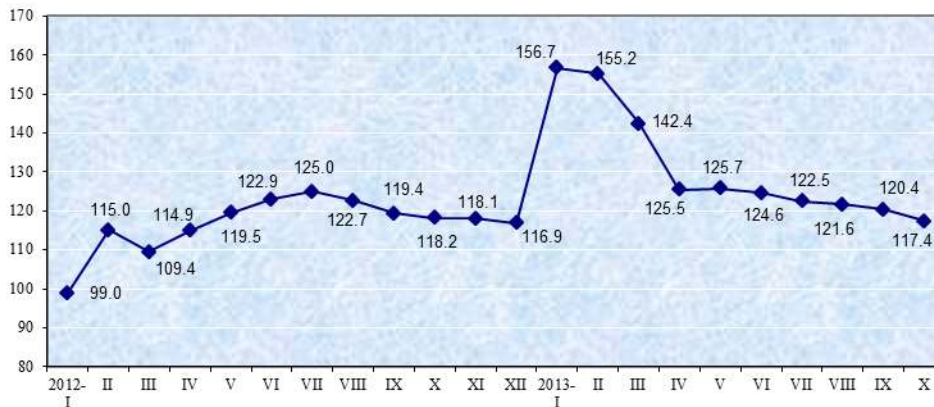
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 218,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 18,4 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 15,8 faiz artım, rezin və plastmas məmulatların istehsalında isə 4,8 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Əsas kimya məhsullarından izopropil spirtinin istehsalı 77,2 faiz, polietilenin istehsalı 13,8 faiz və lak-boya

məmulatlarının istehsalı 27,2 faiz, propilenin istehsalı isə 0,9 faiz artmışdır. Rezin və plastmas məmulatlarından polimer örtüklərin istehsalı 24,3 faiz, məsaməli poliuretan lövhələrin istehsalı 9,3 faiz və polietilen boruların istehsalı 6,6 faiz artmışdır.

Kimya məhsulu istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun həcmi 17,4 faiz artaraq 287,4 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən sement istehsalı 4,5 faiz artaraq 1,7 mln. ton, tikinti gipsi istehsalı 33,8 faiz artaraq 153,4 min ton, hörmə üçün hazır beton qarışığı istehsalı 11,4 faiz artaraq 1151,5 min ton olmuşdur. 2013-cü il noyabrın 1-nə müəssisələrin anbarlarında 17,6 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 6,7 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı olmuşdur.

Tikinti materialları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 324,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 0,3 faiz artmış, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 51,7 faiz azalmışdır. Yanvar-oktyabr ayları ərzində sahə üzrə 1,6 min ton və ya 77,7 faiz çox çuqun tökmə, 57,1 min ton və ya 9,0 faiz çox polad borular, 189,5 min ton və ya 8,6 faiz az armatur istehsal edilmişdir.

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahəsində məhsul istehsalının həcmi 191,5 milyon manat olmuşdur. Əvvəlki ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqlarının istehsalı 21,6 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 1,9 faiz artmışdır. On ay ərzində 127 ədəd güc transformatoru, 5,7 min ədəd məişət soyuducusu, 20,7 min ədəd televizor istehsal edilmiş, əvvəlki illin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məişət soyuducularının və televizorların istehsalı müvafiq olaraq 25,8 faiz və 2,8 faiz artmışdır. 2013-cü il noyabrın 1-nə müəssisələrin anbarlarında 31,8 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 12,1 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Maşın və avadanlıqların istehsalı, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində məhsul istehsalının həcmi 208,2 milyon manat olmaqla 210 ədəd yük avtomobili, 366 ədəd minik avtomobili, 528 ədəd traktor və s. məhsullar istehsal edilmişdir. İstehsalçı müəssisələrin anbarlarında 28,3 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 10,8 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən on ay ərzində 1412,5 milyon manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə sahədə 0,9 faizlik artım əldə olunmuşdur. Ölkədə 16,7 milyard kVt-saat elektrik enerjisi istehsal olunmuş, onun 7,2 faizi su elektrik stansiyalarının, 92,8 faizi isə istilik elektrik stansiyalarının payına düşmüşdür.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində məhsul və xidmətlərin istehsalı 11,6 faiz artmışdır.

Sənayedə istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-oktyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.11.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	36 110,8	100,2	217,3
Təbii qaz (əmtəlik), milyon kub metr	14 624,0	101,9	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	99,7	51,8	37,1
Mis filizləri və konsentratları, ton	294,9	68,2	354,0
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	1 948,6	110,7	70,5
o cümlədən :			
qızıl	1 364,3	108,5	48,6
gümüş	584,3	116,0	21,9

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- oktyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.11.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı			
Tikinti qumu (ümumi), min ton	1 728,7	97,8	32,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	315,4	101,4	1,0
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı (ümumi), min ton	1 455,8	50,7	174,6
Duz (ümumi), min ton	24,2	104,8	0,1
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	237,1	102,6	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 483,7	89,2	1,6
Üzlü süd, min ton	691,8	101,3	0,6
Qaymaq və xama, ton	3 796,0	102,2	-
Pendir və kəsmik, min ton	39,6	101,6	0,06
Kərə yağı, min ton	18,3	100,5	0,1
Cem və marmeladlar, ton	8 510,2	112,6	126,0
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	42 538,4	79,7	103,5
Marqarin, min ton	20,6	106,1	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	330,9	115,4	2,3
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	618,2	101,0	-
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	12,8	265,4	4,6
Araq, min dkl	634,6	108,9	58,5
Üzüm şərabı, min dkl	504,6	52,2	599,8
Pivə, min dkl	4 980,4	108,4	309,8
Brendi (konyak), min dkl	59,9	79,0	23,1
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	23 687,8	105,4	743,0
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 468,4	86,0	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	701,5	47,7	67,4
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi, ton	4 155,7	29,8	3 288,8
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	322,7	2,0 d.	370,0

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- oktyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.11.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Pambıq iplik, ton	13 050,5	100,4	2 136,8
Corab məmulatları, min cüt	4 499,3	93,2	9,0
Pambıq yataq ağları, min ədəd	207,8	54,6	0,8
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	741,1	107,5	362,1
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	257,4	84,4	52,8
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	1 170,0	109,5	19,0
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	109,7	86,6	6,4
Ağ neft, min ton	585,9	110,3	32,3
Dizel yanacağı, min ton	2 074,7	105,4	59,0
Sürtkü yağları, min ton	40,1	71,7	10,0
Neft bitumu, min ton	262,1	108,1	2,3
Kimya sənayesi			
Yod, ton	221,5	106,8	36,9
Barium sulfat, min ton	51,6	106,4	4,7
Propilen, min ton	22,8	100,9	1,5
Polietilen, min ton	61,4	113,8	2,0
İzopropil spirti (mütləq), min ton	10,0	177,2	0,3
Lak-boya məmulatları, ton	3 604,8	127,2	50,6
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	23 267,4	106,6	935,2
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	778,1	45,8	47,9
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	506,0	109,3	24,9
Rezin lövhələr, təbəqələr və zolarlar, ton	13,0	81,8	161,8
Polimer örtüklər, ton	22,5	124,3	21,1
Butullar, butulkalar və həcmi 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	6805	18,9	6 952

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- oktyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.11.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	180,8	101,1	17,7
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	1 724,4	104,5	15,8
Tikinti şüşəsi, kv. m	145,6	11,4	-
Tikinti gipsi, min ton	153,4	133,8	1,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	20,9	66,1	1,3
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	14639,4	351,4	-
Asfalt (ümumi), min ton	330,8	71,9	-
Hörmə üçün hazır beton qarışığı (ümumi), min ton	1 151,5	111,4	-
Tikinti kərpici (ümumi), min kub-metr	325,8	160,3	12,9
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	1 629,4	177,7	529,2
Polad tökmə, min ton	166,2	99,6	-
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	189,5	91,4	6,8
Polad borular, min ton	57,1	109,0	-
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	299,2	2,1 d.	193,8
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	257,6	46,3	98,0
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	6 088,2	185,3	1 048,6
Metallardan qapı və pəncərə, ədəd	1 656	84,5	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	9 571,6	126,9	-

REAL SEKTOR

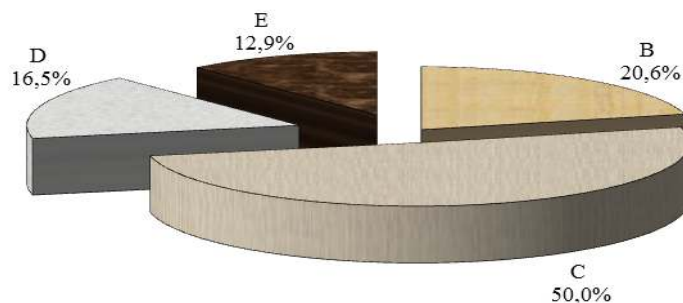
...sonu

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- oktyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.11.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	59,7	105,5	2,1
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verişləri aparatları, ədəd	5 470	80,5	1 216
Güc transformatorları, ədəd	127	75,1	-
Televizorlar, ədəd	20 712	102,8	1 117
Məişət soyuducuları, ədəd	5 742	125,8	755
Maşın və avadanlıqların istehsalı, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	5 577	118,3	607
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	33	57,9	94
Mancanaq dəzgahları, ədəd	203	182,6	97
Məişət kondisionerləri, ədəd	5 935	137,4	329
Dondurulmuş ərzaq məhsullarına saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	360	167,4	-
Traktorlar, ədəd	528	89,5	-
Kotənlər, ədəd	660	129,7	-
Yük avtomobilləri, ədəd	210	161,5	2
Minik avtomobilləri, ədəd	366	79,7	134
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi (əmtəlik), milyon kVt-saat	16 749,4	99,7	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 209,4	75,5	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	15 540,0	102,2	-
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub-metr	212,4	101,4	-

*) Qeyd. Ümumi və əmtəlik məhsul göstəriciləri arasındakı fərq istehsalçılar tərəfindən hazır məhsulun bir qisminin öz istehsal ehtiyaclarının ödənilməsinə yönəldilməsi ilə izah olunur.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan maddəli işçilərin sayı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,3 faiz artaraq 182,1 min nəfər təşkil etmiş, onların orta aylıq əmək haqqı 8,2 faiz yüksələrək 642,6 manat olmuşdur. İşçilərin 37,5 min nəfəri mədənçıxarma, 90,9 min nəfəri emal, 30,2 min nəfəri elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 23,5 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

**Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü,
ümumi yekuna nisbətən, faizlə**

- B** – Mədənçıxarma sənayesi; **C** – Emal sənayesi;
D – Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;
E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha çox artımı emal bölməsində elektrik avadanlıqlarının, dəri və dəri məmulatlarının, sair nəqliyyat vasitələrinin, geyim, qida məhsullarının, içki, tikinti materiallarının, ağac emalı və ağacdən məmulatların, kağız və karton, mebel, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının, rezin və plastmas məmulatların, neft məhsullarının istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət bölməsində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 8,2 faiz artaraq 747,8 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2013-cü il yanvar- sentyabr	2012-ci il yanvar- sentyabr	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	642,6	593,8	108,2
Mədənçıxarma sənayesi	1 509,9	1 398,3	108,0
Emal sənayesi	431,7	389,5	110,8
o cümlədən:			
qida məhsullarının istehsalı	299,9	240,9	124,5
içki istehsalı	372,5	312,3	119,3
tütün məhsullarının istehsalı	323,0	309,3	104,4
toxuculuq sənayesi	244,7	260,6	93,9
geyim istehsalı	362,8	279,6	129,8
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	474,5	334,9	141,8
ağac emalı və ağacdan istehsalı məmulatların	485,8	411,8	118,0
kağız və karton istehsalı	453,1	384,4	117,9
poliqrafiya fəaliyyəti	300,7	272,7	110,3
neft məhsullarının istehsalı	729,4	655,0	111,4
kimya sənayesi	455,4	432,6	105,3
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	320,9	319,6	100,4
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	347,4	307,9	112,8
tikinti materiallarının istehsalı	546,7	458,7	119,2
metallurgiya sənayesi	601,1	544,6	110,4
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	352,3	326,3	108,0
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	463,1	237,7	194,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	340,8	315,2	108,1
avtomobil və qoşquların istehsalı	231,3	236,1	98,0
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	365,3	268,8	135,9
mebel istehsalı	327,6	278,8	117,5
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	265,5	230,6	115,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	614,3	650,6	94,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	455,5	432,5	105,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	286,2	274,8	104,2

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 13089,9 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 66,7 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 16,6 faiz, tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 27,8 faiz artmışdır. Dövlət mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatlar əsas kapitala 8229,1 milyon manat, qeyri-dövlət müəssisələri isə 4860,8 milyon manat vəsait sərf etmişlər. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasında 6695,1 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisində 6394,8 milyon manat vəsait istifadə edilmişdir.

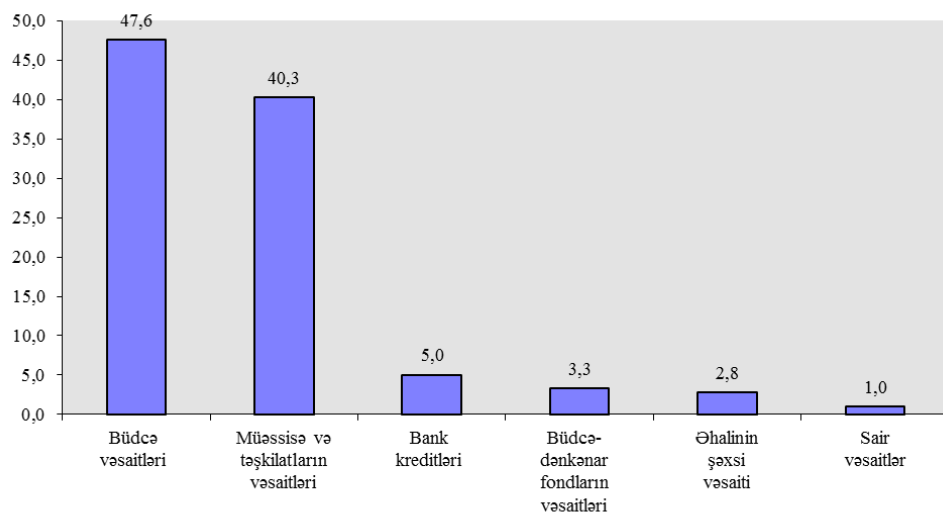
Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,7 faiz artaraq ümumi sərmayənin 74,2 faizini təşkil etmiş, onun 79,8 faizi dövlət, 20,2 faizi isə qeyri-dövlət bölməsinin payına düşmüşdür.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 5276,1 milyon manat (ümumi vəsaitdə 40,3 faiz), bank kreditləri 652,7 milyon manat (5,0 faiz), büdcə vəsaitləri 6229,1 milyon manat (47,6 faiz), büdcədən kənar fondların vəsaitləri 433,1 milyon manat (3,3 faiz), əhəlinin şəxsi vəsaitləri 372,1 milyon manat (2,8 faiz), sair vəsaitlər 126,8 milyon manat (1,0 faiz) təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2013-cü ilin yanvar- oktyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	13 089,9	116,6	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	5 276,1	111,6	40,3
Bank kreditləri	652,7	113,7	5,0
Büdcə vəsaitləri	6 229,1	121,9	47,6
Büdcədənəknar fondların vəsaitləri	433,1	98,6	3,3
Əhalinin şəxsi vəsaiti	372,1	117,2	2,8
Sair vəsaitlər	126,8	2,5 d.	1,0

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2013-cü ilin on ayında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 44,5 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 20,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, 7,7 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara, 6,5 faizi dövlət idarəetməsinə, 4,4 faizi

REAL SEKTOR

təhsilə, 3,6 faizi kənd təsərrüfatına, 3,0 faizi tikintiyə, 2,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənətə, 2,7 faizi səhiyyəyə, 1,2 faizi informasiya və rabitəyə, 1,1 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 0,8 faizi ticarətə, 0,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,2 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığortaya, peşə, elmi və texniki fəaliyyətə sərf edilmişdir.

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	13 089,9	116,6	100,0
o cümlədən:			
neft bölməsi	3 937,1	135,8	30,1
qeyri-neft bölməsi	9 152,8	110,0	69,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	470,9	94,3	3,6
Sənaye	5 827,7	137,7	44,5
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3 804,2	131,3	29,0
Emal sənayesi	863,7	168,3	6,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	287,7	91,5	2,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	872,1	171,3	6,7
Tikinti	396,5	124,2	3,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	109,9	44,1	0,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2 720,7	138,7	20,8
o cümlədən:			
Nəqliyyat	2 713,1	139,0	20,7
Poçt və kuryer fəaliyyəti	7,6	89,7	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	59,3	51,7	0,5

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
İnformasiya və rabitə	150,8	58,0	1,2
o cümlədən: Rabitə	144,1	57,6	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	11,3	16,5	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1 007,7	99,0	7,7
ondan mənzil tikintisi	998,4	99,6	7,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12,6	2,1 d.	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	148,1	70,3	1,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	857,0	87,1	6,5
Təhsil	570,6	91,7	4,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	352,7	2,0 d.	2,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	365,7	73,9	2,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28,4	3,5 d.	0,2

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında 3937,1 milyon manat həcmində vəsait neft bölməsinə yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 10,0 faiz artaraq 9152,8 milyon manat (ümumi sərmayənin 69,9 faizi) təşkil etmiş, o cümlədən 1890,6 milyon manat (14,4 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 81,0 faizi dövlət, 19,0 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatların payına düşmüşdür.

**Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	230,3	50,1	229,1	49,9
Fevral	254,5	34,5	482,5	65,5
Mart	274,8	30,4	628,2	69,6
Aprel	297,6	25,3	877,9	74,7
May	343,3	28,6	855,2	71,4
İyun	295,0	20,3	1 156,5	79,7
İyul	274,0	22,8	927,2	77,2
Avqust	305,4	24,3	952,5	75,7
Sentyabr	284,0	19,4	1 182,6	80,6
Oktyabr	317,0	24,7	968,2	75,3
Noyabr	341,6	23,1	1 137,7	76,9
Dekabr	430,5	15,8	2 292,9	84,2
2013-cü il				
Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7
İyul	393,5	27,4	1 043,5	72,6
Avqust	398,1	25,2	1 181,9	74,8
Sentyabr	389,9	26,9	1 057,8	73,1
Oktyabr	505,0	40,0	758,4	60,0

Cari ilin on ayında **Bakı şəhərində** “Gəmi təmiri və gəmiqayırma” İstehsalat Birliyi, Gəmiqayırma və Çörək zavodları, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda anqar kompleksi və Beynəlxalq Logistika Mərkəzi, Qaz Turbinli İstilik Elektrik Stansiyası, Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Cərrahiyyə Klinikası, “Alov qüllələri” kompleksindəki “Fairmont Bakı” oteli, “Qələbə Meydanı” müxtəlif səviyyəli tunel tipli yol qovşağı, Yeraltı avtomobil dayanacağı, **Şərrur rayonunda** Arpaçay Su Elektrik Stansiyası, **Sumqayıt şəhərində** “Gilan” Tekstil Parkı, Polad boru zavodu, “Sağlam qida” Aqrar

Sənaye Kompleksi, **Şirvan şəhərində** “Cənub” Elektrik Stansiyası, Olimpiya İdman Kompleksi və Şirvan-Muğan qrup su kəməri, **Abşeron rayonunda** Birdəfəlik plastik qablar və priforminqlər istehsalı və “Milla” süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodları, **Ağcabədi rayonunda** “Aqat-Aqro” heyvandarlıq kompleksi, Mərkəzi Xəstəxana, Gənclər Mərkəzi, **Ağstafa rayonunda** Peyntbol və Atıcılıq Mərkəzi, **Astara rayonunda** Boks Mərkəzi, **Balakən rayonunda** Soyuducu anbar kompleksi, **Cəlilabad rayonunda** Mərkəzi Xəstəxana, **Gədəbəy rayonunda** Yeni qızıl emalı zavodu, Aşıq musiqi məktəbi, Soyuducu anbar kompleksi, **Qazax rayonunda** Sement zavodu, **Qəbələ rayonunda** Üzüm emalı zavodu, Heyvandarlıq-südçülük kompleksi, Aqrar Sənaye Kompleksi, “Qafqaz Karvansaray” otel kompleksi, **Qobustan rayonunda** İdman Kompleksi, **Quba rayonunda** Milli Qolf Klubu, Gənclər Mərkəzi, “Rixos” oteli, **Hacıqabul rayonunda** Seramik plitələr istehsalı zavodu, **Xaçmaz, Qax, Saatlı rayonlarında** Olimpiya İdman Kompleksləri, **İsmayilli rayonunda** Tikiş fabriki, “İsmayilli-1” Su Elektrik Stansiyası, **Sabirabad rayonunda** Kür çayı üzərində körpü, İstixana Kompleksi, **Lənkəran, Siyəzən rayonlarında** Gənclər Mərkəzi, **Şabran rayonunda** Vəlvələçay-Taxtakörpü kanalı, Taxtakörpü su anbarı, Taxtakörpü Su Elektrik Stansiyası, **Şəmkir rayonunda** “Zəka” İntelektual Gənclər Mərkəzi, “Excelsior Hotel Shamkir” mehmanxanası, **Tovuz rayonunda** Hemodializ Mərkəzi, **Yevlax rayonunda** Hava Limanı, Mərkəzi Xəstəxana, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 1724,4 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, 1050 çarpayılıq xəstəxana, növbədə 226 nəfəri qəbul edən ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, 26996 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 1751 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 864 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

REAL SEKTOR

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici mənbələrdən əsas kapitalla 3376,7 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər

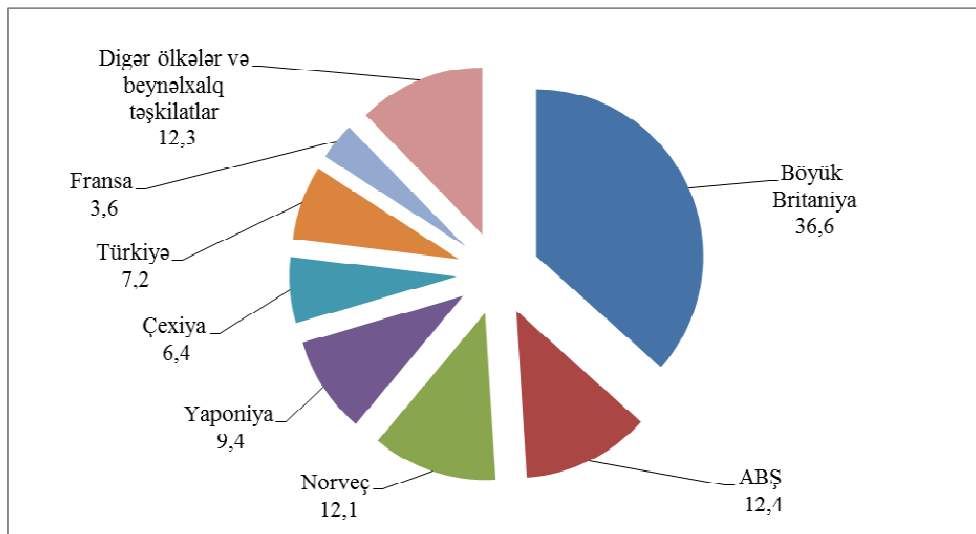
	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	216,9	47,2	242,5	52,8
Fevral	581,4	78,9	155,6	21,1
Mart	730,9	80,9	172,1	19,1
Aprel	916,6	78,0	258,9	22,0
May	975,0	81,4	223,5	18,6
İyun	1 195,5	82,4	256,0	17,6
İyul	995,8	82,9	205,3	17,1
Avqust	1 000,0	79,5	257,9	20,5
Sentyabr	1 210,3	82,5	256,3	17,5
Oktyabr	961,5	74,8	323,7	25,2
Noyabr	952,3	64,4	527,1	35,6
Dekabr	2 343,4	86,0	380,0	14,0
2013-cü il				
Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8
İyul	1 064,8	74,1	372,2	25,9
Avqust	1 184,1	74,9	395,9	25,1
Sentyabr	1 082,9	74,8	364,8	25,2
Oktyabr	869,7	68,8	393,7	31,2

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yönəldilmiş vəsaitin 2962,1 milyon manatı (87,7 faizi) Böyük Britaniya, ABŞ, Norveç, Yaponiya, Çexiya, Türkiyə və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

**Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas
kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi**

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	3 376 699,2	100,0
o cümlədən:		
Böyük Britaniya	1 235 160,5	36,6
Norveç	407 949,3	12,1
ABŞ	419 470,1	12,4
Yaponiya	316 456,2	9,4
Çexiya	216 071,7	6,4
Türkiyə	243 443,9	7,2
Fransa	123 577,3	3,6
Rusiya	100 731,7	3,0
İran	100 731,7	3,0
Cənubi Koreya	24 297,8	0,7
Sinqapur	15 993,5	0,5
Almaniya	1 327,1	0,1
Niderland	1 016,2	0,0
İtaliya	219,5	0,0
Lüksemburq	10,8	0,0
Dünya Bankı	122 615,4	3,6
Asiya İnkişaf Bankı	37 487,4	1,1
İslam İnkişaf Bankı	7 770,6	0,2
Avropa Şurası	2 153,1	0,1
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	215,4	0,0

**2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar
üzrə strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)**

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi müqayisə edilən dövrün səviyyəsini 8,2 faiz üstələyərək 6399,6 milyon manat təşkil etmiş, ondan 66,4 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 17,7 faizi əsaslı təmir, 2,9 faizi cari təmir, 13,0 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 79,5 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,7 faiz artaraq 100,5 min nəfər olmuşdur. Tikintidə çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,7 faiz artaraq 612,6 manat təşkil etmişdir. Mülki təyinatlı inşaat işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 32,2 faiz, ixtisaslaşdırılmış tikinti işlərində 4,7 faiz, binaların tikintisində isə 1,6 faiz artmışdır.

Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	612,6	106,7
o cümlədən:		
Dövlət bölməsi	498,7	107,9
Qeyri-dövlət bölməsi	665,1	103,4
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	558,6	101,6
Mülki təyinatlı inşaat işləri	593,8	132,2
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	746,4	104,7

Kənd təsərrüfatı

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında kənd təsərrüfatı məhsulunun həcmi 4724,2 milyon manat olmaqla 4,7 faiz, o cümlədən bitkiçilik üzrə 3,8 faiz, heyvandarlıq üzrə 5,6 faiz artmışdır.

Bitkiçilik. Ölkənin aqrar bölməsində bitkiçilik məhsullarının yığımı əsasən başa çatmışdır. Noyabrın 1-i vəziyyətinə 1034,7 min hektar taxıl sahəsi (qarğıdalısız) biçilmiş və hər hektardan orta hesabla 26,6 sentner olmaqla 2752,6 min ton məhsul götürülmüşdür. Bundan başqa, 35,4 min hektar qarğıdalı sahəsindən qıçaları quru dənə çevirməklə 186,2 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 52,6 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür. Qarğıdalı dənə nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxılın istehsalı 2938,8 min tona çatmış, orta məhsuldarlıq 27,5 sentnerə yüksəlmişdir.

Mövsüm ərzində sahələrdən 992,2 min ton kartof, 1191,1 min ton tərəvəz, 429,7 min ton bostan məhsulları toplanmış və keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən kartof istehsalı 2,5 faiz, tərəvəz istehsalı 0,1 faiz, bostan məhsulları istehsalı isə 0,5 faiz artmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 5 sentner, tərəvəz üzrə 2 sentner, bostan məhsulları üzrə 8 sentner artaraq müvafiq olaraq 152, 155 və 151 sentner olmuşdur.

Noyabrın 1-i vəziyyətinə qurudulmuş çəkiddə 3,3 min ton tütün yarpağı, 18,1 min ton dən üçün günəbaxan istehsal edilmiş, emal müəssisələrinə 31,5 min ton xam pambıq yığılıb satılmışdır.

2013-cü ilin məhsulu üçün 5465 hektar sahədə emal üçün şəkər çuğunduru əkilmişdir. Hazırda bu məhsulun yığımı davam edir. Hesabat tarixinə 3332 hektar sahənin (61,0 faizi) çuğunduru qazılmış və 87,0 min ton məhsul götürülmüşdür.

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında 691,2 min ton (keçən illə müqayisədə 26,1 min ton çox) meyvə və giləmeyvə, 142,8 min ton (18,1 min ton çox) üzüm və 549,9 ton (0,4 ton az) yaşıl çay yarpağı məhsulu toplanmışdır.

REAL SEKTOR

Bitkiçilik məhsullarının yığımı haqqında daha ətraflı məlumatlar aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

	2013-cü il yanvar-oktyabr				2012-ci il yanvar-oktyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	%	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	1034,7	99,9	2752,6	26,6	994,7	2 619,3	26,3
Dən üçün qarğıdalı	35,4	91,7	186,2	52,6	35,3	181,1	51,4
Dənli və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	1070,1	99,6	2938,8	27,5	1 030,0	2 800,4	27,2
Pambıq	23,5 ^{*)}		31,5		29,1 ^{*)}	48,9	
Dən üçün günəbaxan	9,4	100,0	18,1	19,3	11,0	19,9	18,1
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	3,3	61,0	87,0	261	3,1	98,4	313
Tütün, ton	1,2 ^{*)}		3265,6		1,5 ^{*)}	4208,9	
Kartof	65,3	100,0	992,2	152	66,0	968,3	147
Tərəvəz	77,1	99,6	1191,1	155	77,7	1 190,4	153
Ərzaq üçün bostan məhsulları	28,5	100,0	429,7	151	30,0	427,7	143
Meyvə və giləmeyvə	...		691,2		...	665,1	
Üzüm	...		142,8		...	124,7	
Yaşıl çay yarpağı, ton	...		549,9		...	550,3	

^{*)} əkin sahəsi

Təsərrüfatlarda payız-tarla işləri davam etdirilir. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 792,3 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövründəkindən 4,1 faiz çox sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 444,8 min hektar və yaxud keçən ilə nisbətən 1,7 faiz çox sahədə dən üçün payızlıqlar səpilmişdir. Ümumi əkinin 272,7 min hektarı və ya 61,3 faizi buğda, 172,1 min hektarı və ya 38,7 faizi arpa əkinləridir.

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti tərəfindən təqdim edilən məlumatlara əsasən cari ilin 9 ayı ərzində respublikaya 391,5 ton və 495,4 min litr pestisid, habelə 46,1 min ton və 8,6 min litr aqrokimyəvi maddə gətirilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalçılara 44,8 min ton ammonium şorası, 2196,5 ton kalium-xlorid, 3489,8 ton nitroammofoska, 1337,8 ton karbamid satılmışdır.

Heyvandarlıq. Ötən on ay ərzində heyvandarlıq bölməsində diri çəkiddə 402,7 min ton ət, 1528,9 min ton süd, 1160,2 milyon ədəd yumurta və 16,5 min ton yun istehsal edilmişdir. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ət istehsalı 15,5 min ton və ya 4,0 faiz, süd istehsalı 92,6 min ton və ya 6,4 faiz, yumurta istehsalı 162,9 milyon ədəd və ya 16,3 faiz və yun istehsalı 373,9 ton və ya 2,3 faiz artmışdır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton
(yanvar-oktyabr ayları)

	2013	2012	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
Ət (diri çəkiddə)	402,7	387,2	104,0	15,5
Süd	1 528,9	1 436,3	106,4	92,6
Yumurta, milyon ədəd	1 160,2	997,3	116,3	162,9
Yun	16,5	16,1	102,3	0,4

Cari ilin doqquz ayında 73047 baş inək, camış və düyə süni mayalandırılmışdır.

Meşə təsərrüfatı. Ölkədə meşə sahələrinin seyrəkləşməsinin və azalmasının qarşısının alınması, bütövlükdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması məqsədilə meşə təsərrüfatları tərəfindən cari ilin yanvar-sentyabr aylarında müəyyən işlər görülmüş və bu işlər haqqında məlumatlar aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

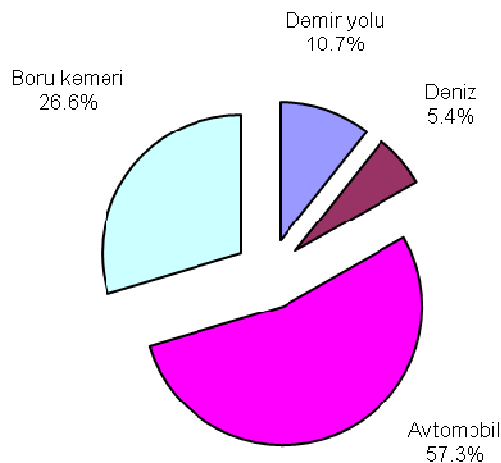
	2013	2012	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Meşə fondu torpaqlarında meşəbərpa tədbirləri, ha	1 202	1 275	94,3
Meşə fondu torpaqlarında meşə əkini və səpinlərinə xidmət, ha	28 761	27 779	103,5
Meşə fondu torpaqlarında meşə əkini və səpinlərinin suvarılması, ha	27 078	28 097	96,4
Tinglik sahəsində aparılan xidmət, ha	1 197	1 078	111,0
Səpin sahəsində ağac və kol cinslərinin toxumlarının səpilməsi, ha	44	44	100,0
Meşə fondu torpaqlarında torpaq hazırlığı, ha	1 479	1 642	90,1
Ağac və kol cinslərinin toxumlarının tədarükü, kq	16 833	9 615	175,1

Hesabat dövründə tədarük edilmiş ağac və kol cinsləri toxumlarının 83,3 faizi enliyarpaqlı, 16,7 faizi isə iynəyarpaqlı ağac toxumları olmuşdur. Enliyarpaqlı ağac toxumlarının 2,3 faizini palıd toxumu, 19,6 faizini qozmeyvəli ağacların toxumu, 78,1 faizini isə digər enliyarpaqlı ağac və kol cinslərinin toxumları təşkil etmişdir.

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında 179,9 milyon ton və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,2 faiz çox yük daşınmış, qeyri-neft yüklərinin həcmi 6,8 faiz artaraq 126,4 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 57,3 faizi avtonəqliyyat, 26,6 faizi boru kəməri, 10,7 faizi dəmir yolu, 5,4 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 4,5 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 74,9 faiz təşkil etmişdir.

Yanvar-oktyabr aylarında nəqliyyatçılar 1424,2 milyon nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7,8 faiz çox sərnəşinə xidmət göstərmişlər. Sərnəşinlərin 87,9 faizi avtomobil, 11,8 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişlər.

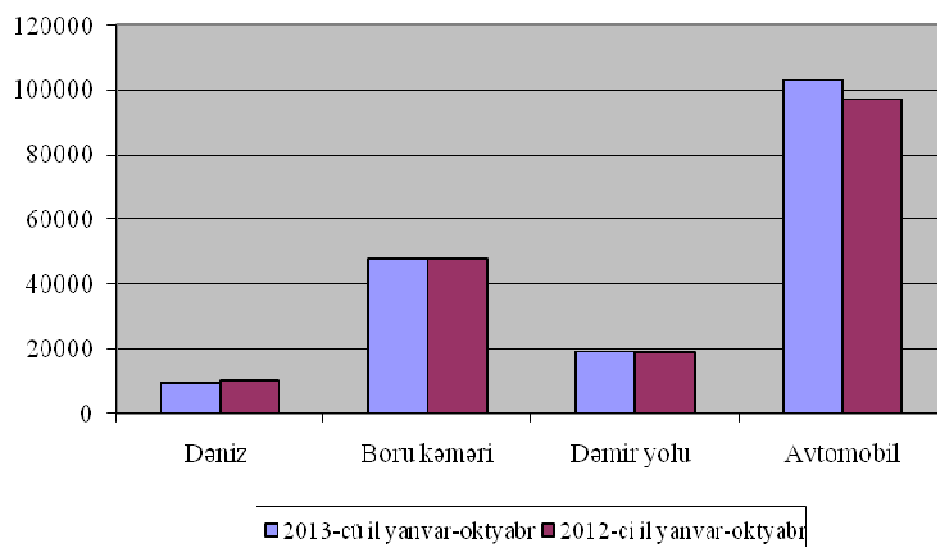
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması yanvar-oktyabr ayları ərzində 19,2 milyon ton olmuş əvvəlki ilin müvafiq dövrü

ilə müqayisədə 0,9 faiz artmışdır. Orta hesabla sutkada 660 vaqon yüklənmiş, 590 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 24,8 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 6,4 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 5,9 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 9,8 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 56,4 faizini neft yükləri, 43,6 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımlar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Dəniz limanlarında 10,3 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 84,5 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2013-cü il noyabr 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 91,9 min ton və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 31,3 faiz çox idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 103,0 milyon ton yük, 1251,9 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,0 faiz və 8,1 faiz artım qeydə

alınmışdır. Sərnişinlərin 96,2 faizi avtobus, 3,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yüklərin dövriyyəsi 6,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 9,0 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 168,7 milyon nəfər olmaqla 5,8 faiz artmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 1424,4 min və ya 4,3 faiz çox sərnişin daşınmış, daşınmanın 99,5 faizi dövlət, 0,5 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükləməyə 1,7 dəfə artaraq 96,8 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 36,2 milyon ton neft nəql edilmişdir. Nəqləmənin dördü üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-oktyabr aylarında bu kəmərlə vasitəsilə 27,4 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 2,4 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 16,2 milyard kub-metr qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 23,6 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 3,8 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında **“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 43,9 milyon ton və ya 4,3 faiz çox yüklə, 213,2 milyon nəfər və ya 9,4 faiz çox sərnişin daşınmışdır. Yüklərin 20,4 milyon tonu və ya 46,5 faizi avtomobil nəqliyyatı, 15,8 milyon tonu və ya 36,0 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 7,7 milyon tonu və ya 17,5 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yük daşımaları fəaliyyətindən 341,9 milyon manat, sərnişin daşınmasından isə 71,1 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 7,3 faiz və 16,0 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 1255,0 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 8,5 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,4 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 59,3 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 13,5 faiz artaraq 744,5 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında istehlak məqsədi ilə pərakəndə satış məntəqələrində 21,3 milyard manatlıq və ya 2012-ci ilin eyni dövrünə nisbətən 9,3 faiz çox məhsullar satılmış və pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Pərakəndə ticarət və xidmət şəbəkələrində satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmnin 94,1 faizi özəl bölmənin fəaliyyəti sayəsində formalaşmış, bu bölmədə satılan əmtəə və xidmətlərin həcmi 9,9 faiz artaraq 20,0 milyard manat olmuşdur.

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar - oktyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
İstehlak bazarında satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmi	21 297,4	109,3
o cümlədən: hüquqi şəxslər üzrə	6 017,9	105,8
fiziki şəxslər üzrə	15 279,5	110,6

İstehlak bazarı üzrə real artımın 18,3 faizi hüquqi şəxslərin, 81,7 faizi fiziki şəxslərin təsərrüfat subyektlərində yaranmışdır.

Əmtəə bazarı

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 15,6 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,7 faiz artmışdır. İstehlak mallarının 99,8 faizi özəl təsərrüfat subyektlərində, o cümlədən 12,0 faizi hüquqi şəxs statuslu özəl müəssisələrdə, 49,8 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət subyektlərində, 38,0 faizi əmtəə bazarlarında satılmışdır.

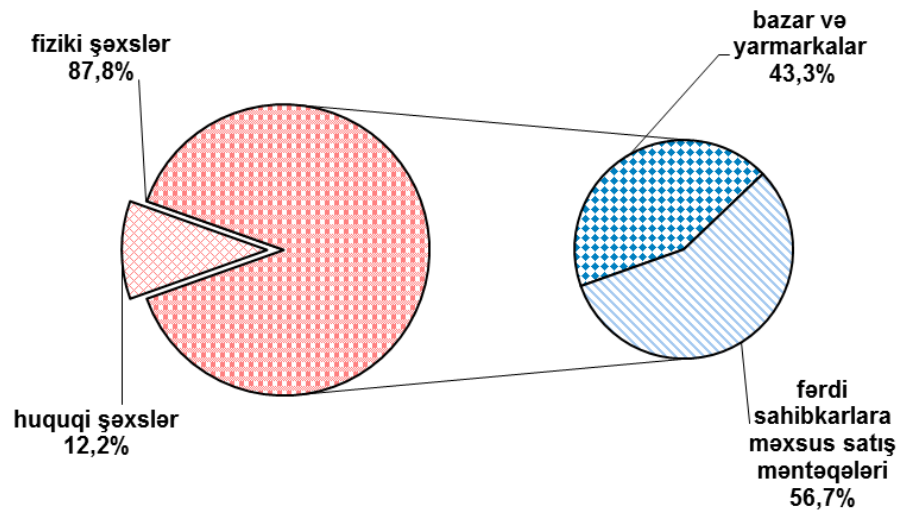
Əmtəə bazarı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	15 631,4	109,7
o cümlədən: hüquqi şəxslər	1 902,6	104,9
fiziki şəxslər	13 728,8	110,4
ondan: bazar və yarmarkalar	5 938,0	103,9

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 6,5 faizi hüquqi şəxslərin, 77,4 faizi hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarların ticarət subyektlərində, 16,1 faizi isə əmtəə bazarlarında yaranmışdır.

2013-cü ilin on ayında pərakəndə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 167,6 manatlıq və ya 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,7 manat çox əmtəə almışdır.

**2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin quruluşu**

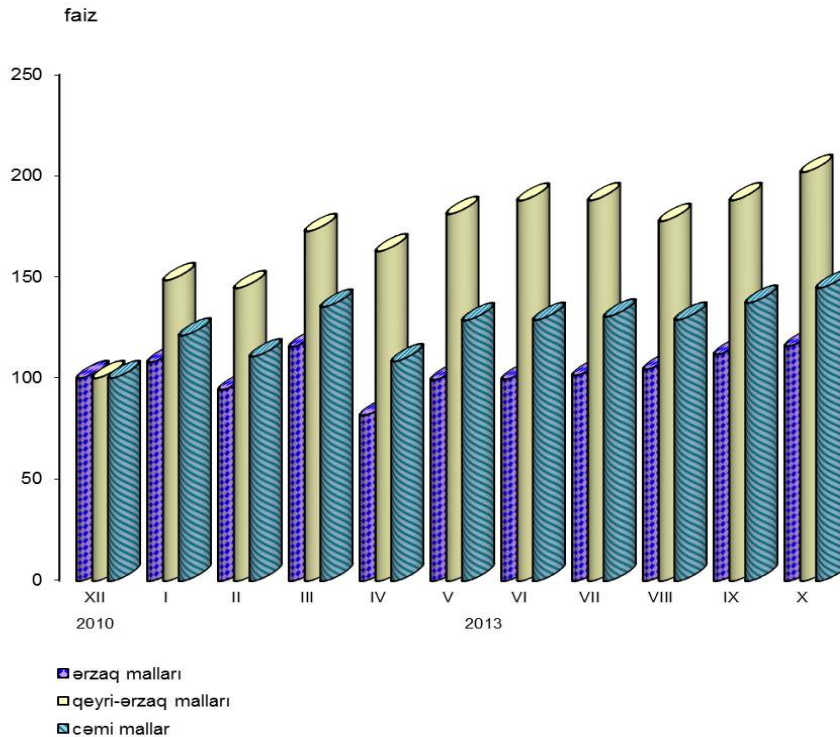
REAL SEKTOR

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə (sabit qiymətlərlə)		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq malları	qeyri-ərzaq malları
2012-ci il			
Yanvar	109,4	102,9	123,5
Yanvar-fevral	109,0	102,4	121,9
Yanvar-mart	109,3	104,3	118,6
Yanvar-aprel	109,1	101,3	122,9
Yanvar-may	109,4	101,2	123,4
Yanvar-iyun	109,2	100,9	123,2
Yanvar-iyul	109,3	101,1	122,8
Yanvar-avqust	109,2	101,0	122,1
Yanvar-sentyabr	109,0	101,5	120,6
Yanvar-oktyabr	109,4	101,9	120,5
Yanvar-noyabr	109,4	102,4	119,9
Yanvar-dekabr	109,6	102,1	120,7
2013-cü il			
Yanvar	109,1	100,9	122,5
Yanvar-fevral	108,8	102,1	118,6
Yanvar-mart	109,5	102,2	120,4
Yanvar-aprel	109,4	102,0	119,9
Yanvar-may	108,8	100,2	120,8
Yanvar-iyun	109,1	100,4	121,2
Yanvar-iyul	109,2	100,2	121,8
Yanvar-avqust	109,4	100,5	121,6
Yanvar-sentyabr	109,6	101,0	121,3
Yanvar-oktyabr	109,7	101,4	121,2

Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qeyri-ərzaq mallarının xüsusi çəkisi artaraq 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 44,2 faizdən 48,2 faizədək yüksəlmişdir. Pərakəndə şəbəkədə satılmış qeyri-ərzaq mallarının həcmi 21,2 faiz artaraq 7537,2 milyon manata çatmış, əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 92,3 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı hesabına təmin edilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində ərzaq mallarının payı 51,8 faiz təşkil edərək 8094,2 milyon manata bərabər olmuş və əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini 1,4 faiz üstələmişdir.

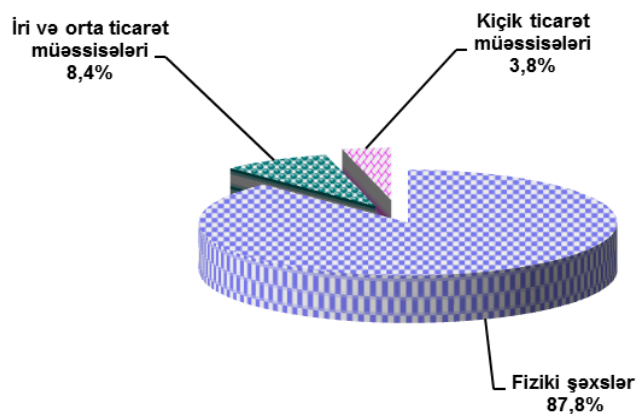
**Ərzaq və qeyri-ərzaq malları üzrə
pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin dinamikası
(2010 =100)**

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrindən orta hesabla ayda 86,8 manatlıq ərzaq, 80,8 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır. 2012-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq mallarının alışına 13,7 manat daha çox vəsait xərcləndiyi halda, ərzaq malları üzrə bu məbləğ 2,0 manata bərabər olmuşdur.

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədikləri vəsaitin 51,8 faizi qida məhsulları və içkilərin, 1,7 faizi tütün məmulatlarının, 20,9 faizi toxuculuq malları, geyim və ayaqqabının, 4,4 faizi elektrik malları və mebelin, 1,2 faizi kompyuter avadanlıqları, kitab və digər çap məmulatlarının, 1,2 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 6,5 faizi avtomobil yanacaqlarının, 12,3 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

**2013 - cü ilin yanvar-oktyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

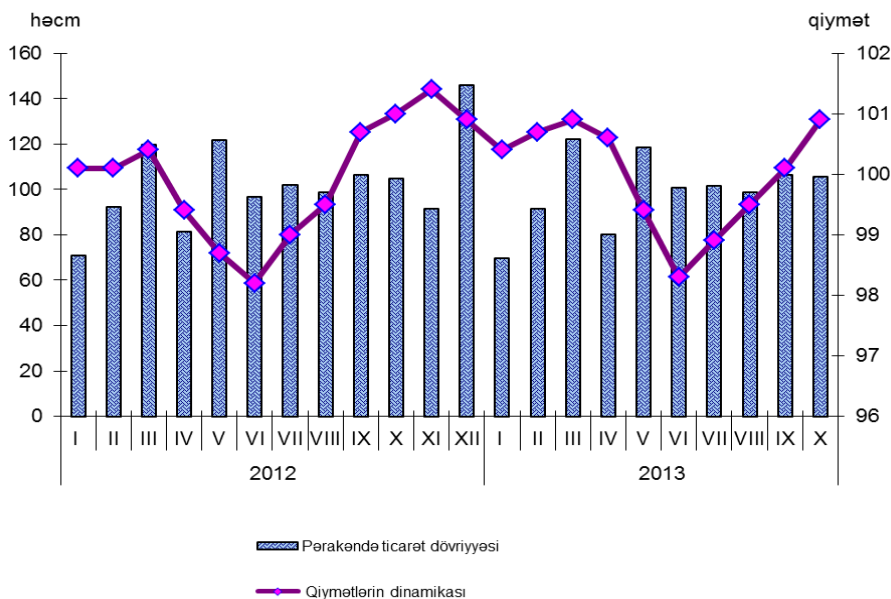
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin artım sürətinin yüksəlməsi ölkənin bütün regionlarında müşahidə olunmuşdur. Belə ki, 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 15,6 faiz, Bakı şəhəri üzrə 12,1 faiz, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 9,1 faiz, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 8,9 faiz, Aran iqtisadi rayonu üzrə 6,8 faiz, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 5,5 faiz, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 4,5 faiz, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 3,0 faiz, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 2,8 faiz, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 1,4 faiz artmışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası, Bakı, Gəncə, Naftalan və Şirvan şəhərləri, Abşeron, Gədəbəy, Samux, Göygöl, Oğuz, Astara, Bərdə, Biləsuvar, Kürdəmir, İmişli, Qobustan və İsmayilli rayonları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin artım sürəti ölkə üzrə orta artım sürətindən (9,6 faiz) yüksək olmuşdur.

2013-cü ilin on ayı ərzində topdansaş ticarət dövriyyəsinin həcmi faktiki qiymətlərlə 10,5 faiz artaraq 18,3 milyard manata bərabər olmuşdur. Topdansaş əmtəə dövriyyəsinin 40,8 faizi hüquqi, 59,2 faizi fiziki şəxslərin ticarət subyektlərinin dövriyyəsi hesabına formalaşmışdır.

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında pərakəndə elektron ticarət dövriyyəsinin real həcmi 1,7 dəfə artaraq 2039,5 min manat olmuşdur. Elektron ticarət üzrə istehlak mallarının satışının 83,9 faizi hüquqi şəxslər, 16,1 faizi hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslərin ticarət subyektləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

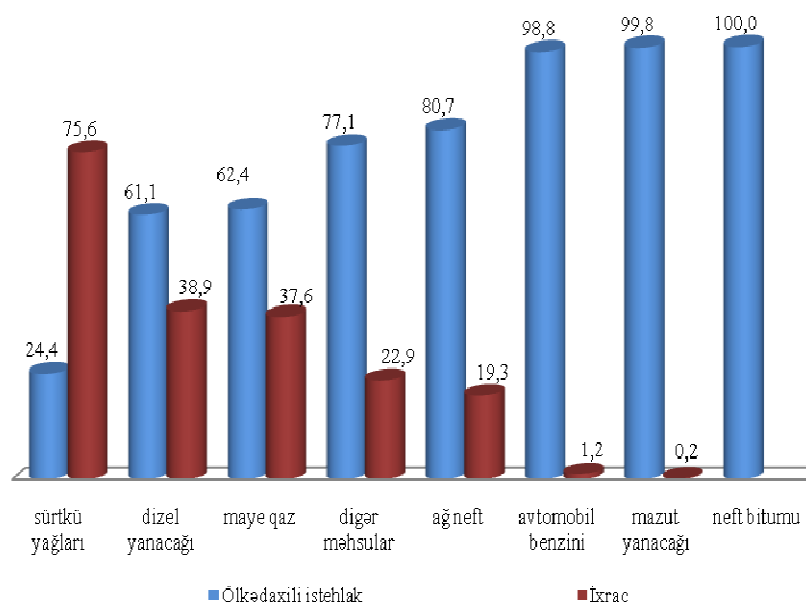
Hesabat dövründə elektron ticarət dövriyyəsinin 90,4 faizini təşkil edən qeyri-ərzaq mallarının satışı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,6 dəfə artaraq 1843,2 min manata bərabər olmuşdur. Elektron ticarət əsasında istehlakçılara 196,3 min manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,7 dəfə çox ərzaq malları satılmışdır.

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri
indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında istehlakçılara 34,2 faizini dizel yanacağı, 20,8 faizini avtomobil benzini, 10,1 faizini aviasiya üçün ağ neft, 4,7 faizini neft bitumu, 3,9 faizini maye qaz, 3,5 faizini mazut yanacağı, 0,8 faizini sürtkü yağları, 22,0 faizini isə digər məhsullar təşkil etməklə 5600,5 min ton və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,3 faiz çox neft məhsulları (ixrac da daxil olmaqla) göndərilmişdir.

Neft məhsullarının istehlakı və ixracı strukturu, faizlə

Cari ilin on ayında neft məhsullarının 77,4 faizi daxili bazarda tələbatın ödənilməsinə yönəldilmiş, 22,6 faizi isə ixrac olunmuşdur.

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə istehlakçılarına 4336,0 min ton və yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,9 faiz çox neft emalı məhsulları göndərilmişdir. Mazut yanacağı və sürtkü yağları istisna olmaqla, qalan neft məhsullarının həcmi artmışdır.

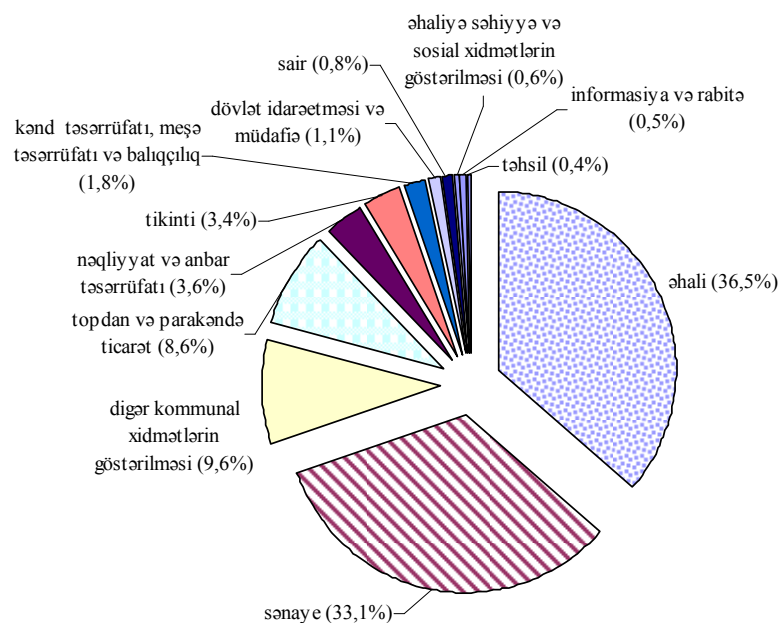
**Daxili bazarın tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş
əmtəlik neft emalı məhsullarının strukturu, min ton**

	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları	2012-ci ilin yanvar- oktyabr ayları	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	4 336,0	3 946,7	109,9
o cümlədən:			
dizel yanacağı	1 151,5	1 057,7	108,9
avtomobil benzini	1 171,2	1 055,4	111,0
aviasiya üçün ağ neft	454,6	401,4	113,2
neft bitumu	263,8	232,4	113,5
mazut yanacağı	197,8	267,6	73,9
maye qaz	136,6	97,0	140,8
sürtkü yağları	10,7	11,8	90,7
digər neft məhsulları	949,8	823,4	115,4

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında elektrik və istilik enerjisinin istehsalı üçün müəssisələr tərəfindən 4190,2 milyon kub metr və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,5 faiz çox təbii qaz, həmçinin, elektrik və istilik enerjisinin istehsalı üçün 2,1 min ton dizel yanacağı, 1,0 min ton mazutdan istifadə edilmişdir.

1 kilovat saat elektrik enerjisi istehsalına neft ekvivalenti ilə 227,7 qram yanacaq məsrəf olunmuşdur. Həmin dövr ərzində ölkənin bütün təsərrüfat subyektləri tərəfindən 13,5 milyard kVt.saat elektrik enerjisi istehlak edilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında elektrik enerjisinin istehlakçı qrupları üzrə strukturu

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən idarə, müəssisə və təşkilatlar tərəfindən 1349,0 milyon kVt.saat elektrik enerjisi, 105,1 min Q.kal istilik enerjisi, 76,2 milyon kub metr təbii qaz, 18,0 milyon kub metr su, 6,7 milyon manatlıq rabitə xidmətləri istehlak edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sudan istifadə 7,8 faiz, rabitə xidmətlərindən istifadə 4,7 faiz, elektrik enerjisinin istehlakı 2,4 faiz, istilik enerjisinin istehlakı 0,9 faiz artmış, təbii qazın istehlakı isə 4,5 faiz azalmışdır.

İstifadə edilmiş elektrik və istilik enerjisinin, təbii qazın, suyun və rabitə xidmətlərinin ümumi dəyəri 2,7 faiz artaraq 114,8 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak edilmiş ehtiyatların strukturu

	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları		2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə (natura ifadəsində)
	natura ifadəsində	milyon manat	
Elektrik enerjisi, milyon kVt.saat	1349,0	80,9	102,4
İstilik enerjisi, min Q.kal	105,1	2,9	100,9
Təbii qaz, milyon kub metr	76,2	7,6	95,5
Su, milyon kub metr	18,0	16,7	107,8
Rabitə xidmətləri	x	6,7	104,7

İstehlakın ümumi dəyərində elektrik enerjisinin payı 70,5 faiz, suyun 14,6 faiz, təbii qazın 6,6 faiz, rabitə xidmətlərinin 5,8 faiz, istilik enerjisinin payı isə 2,5 faiz olmuşdur.

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında büdcə təşkilatları istifadə olunmuş ehtiyatların ümumi dəyərinin 91,6 faizini (2012-ci ilin doqquz ayında 92,3 faiz) ödəməklə 9,7 milyon manatını kəsirdə qoymuşlar. İstehlak edilmiş elektrik enerjisinin dəyərinin 6,3 milyon manatı, suyun 2,0 milyon manatı, təbii qazın 1,0 milyon manatı, istilik enerjisinin 373,8 min manatı, rabitə xidmətlərinin 73,6 min manatı ödənilməmişdir.

İctimai iaşə xidmətləri

2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində ictimai iaşə dövriyyəsinin həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 17,9 faiz artaraq 615,8 milyon manata çatmışdır. İctimai iaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, min manatla	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
İctimai iaşə dövriyyəsinin həcmi	615 756,0	117,9
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti	11 121,8	114,0
qeyri-dövlət mülkiyyəti	604 634,2	118,0
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	316 186,7	117,9

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 47,7 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 52,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyənin həcmi 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 18,1 faiz artaraq 288,4 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,9 faiz artaraq 5050,2 milyon manat olmuşdur. Artımın 60,3 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 3815,8 milyon manatlıq və ya 5,4 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Pullu xidmətlərin həcmi aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	5050,2	106,9
dövlət mülkiyyəti	1208,5	101,8
qeyri-dövlət mülkiyyəti	3841,7	108,6
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	1234,4	111,7

Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 54,4 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,5 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

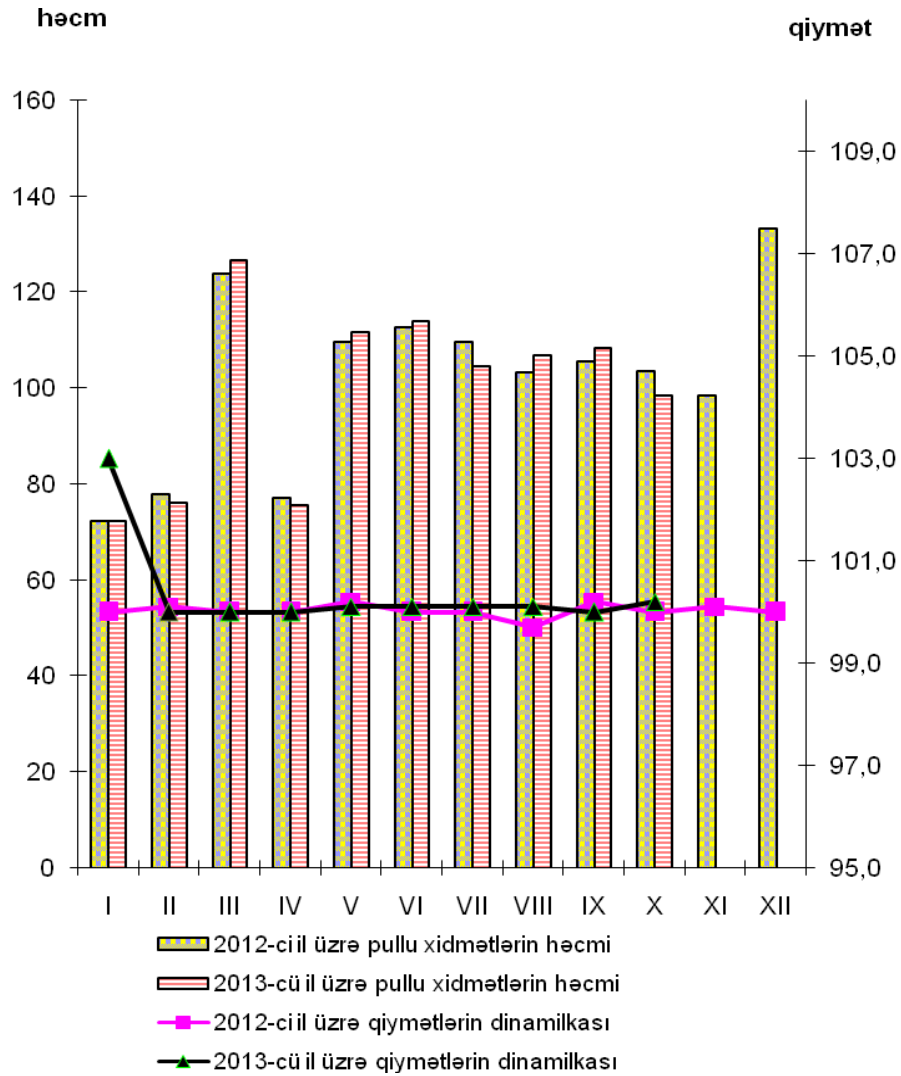
Bu dövrdə ölkənin regionlarında da əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlərin həcmində artım müşahidə edilmişdir. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə artım Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 17,7 faiz, Naxçıvan MR üzrə 16,5 faiz, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 13,8 faiz, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 12,4 faiz, Aran iqtisadi rayonu üzrə 5,6 faiz, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 3,5 faiz, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 2,3 faiz, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 2,0 faiz təşkil etmişdir.

REAL SEKTOR

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2012-ci il			
Yanvar	110,3	107,4	121,0
Yanvar-fevral	108,3	106,7	114,1
Yanvar-mart	109,4	108,6	112,3
Yanvar-may	108,7	108,1	110,7
Yanvar-may	108,8	107,8	112,2
Yanvar-iyun	108,0	107,0	111,6
Yanvar-iyul	107,5	107,1	109,1
Yanvar-avqust	107,5	106,9	109,5
Yanvar-sentyabr	107,7	107,0	110,1
Yanvar-oktyabr	107,7	107,1	109,7
Yanvar-noyabr	107,9	107,1	110,4
Yanvar-dekabr	108,0	106,3	113,5
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar – fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar – mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2
Yanvar-iyul	106,8	105,1	112,8
Yanvar-avqust	106,8	105,2	112,2
Yanvar-sentyabr	107,2	105,7	112,3
Yanvar-oktyabr	106,9	105,4	111,7

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Qiymət və tarif indeksləri

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri

2013-cü ilin oktyabr ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,7 faiz, əvvəlki ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən isə 2,3 faiz bahalaşmışdır.

Qiymət və tariflərin məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	(faizlə)	
	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
Mallar və xidmətlər üzrə, cəmi	100,7	102,3
Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	101,2	102,2
Qeyri-ərzaq malları	100,4	100,5
Xidmətlər	100,2	103,4

Oktyabr ayında ərzaq məhsullarından “Meyvələr” qrupu məhsullarının qiymətləri 3,9 faiz, “Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər” qrupu 0,1 faiz, “Pivə” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,1 faiz ucuzlaşmış, “Çörək məmulatları və yarmalar” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,2 faiz, “Ət məhsulları” qrupu 0,2 faiz, “Balıq məhsulları” qrupu 3,1 faiz, “Yağ və piylər” qrupu 0,7 faiz, “Süd məhsulları, pendir və yumurta” qrupu 0,5 faiz, “Tərəvəzlər” qrupu 9,8 faiz, “Qəhvə, çay, kakao” qrupu 0,2 faiz, “Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr” qrupu məhsullarının qiymətləri isə 0,1 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində qeyri-ərzaq mallarından “Parçalar” qrupu mallarının qiymətləri 0,2 faiz, “Kiçik alət və avadanlıqlar” qrupu 0,1 faiz, “İri alət və avadanlıqlar” qrupu 0,2 faiz, “Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri” qrupu mallarının qiymətləri 0,2 faiz ucuzlaşmış, “Geyim” və “Ayaqqabı” qrupu mallarının qiymətləri müvafiq olaraq 1,3 və 0,4 faiz, “İnşaat materialları” qrupu 0,4 faiz, “Mebel və ev əşyaları” qrupu 0,2 faiz, “Xalça və

digər döşəmə örtükləri” qrupu 0,4 faiz, “Məişət cihazları” qrupu mallarının qiymətləri 0,3 faiz bahalaşmışdır.

Oktyabr ayı ərzində əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərdən dəmiryol və hava sərnişindəşına nəqliyyatı tarifləri müvafiq olaraq 1,1 və 3,1 faiz ucuzlaşmış, “Ali təhsil müəssisələrində təhsil haqları” qrupu xidmətlərinin tarifi 0,9 faiz, “Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi” qrupu 0,2 faiz, “Kompleks istirahətin təşkili” qrupu xidmətlərin qiymət və tarifləri isə 0,3 faiz bahalaşmışdır.

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2013-cü ilin oktyabr ayında istehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

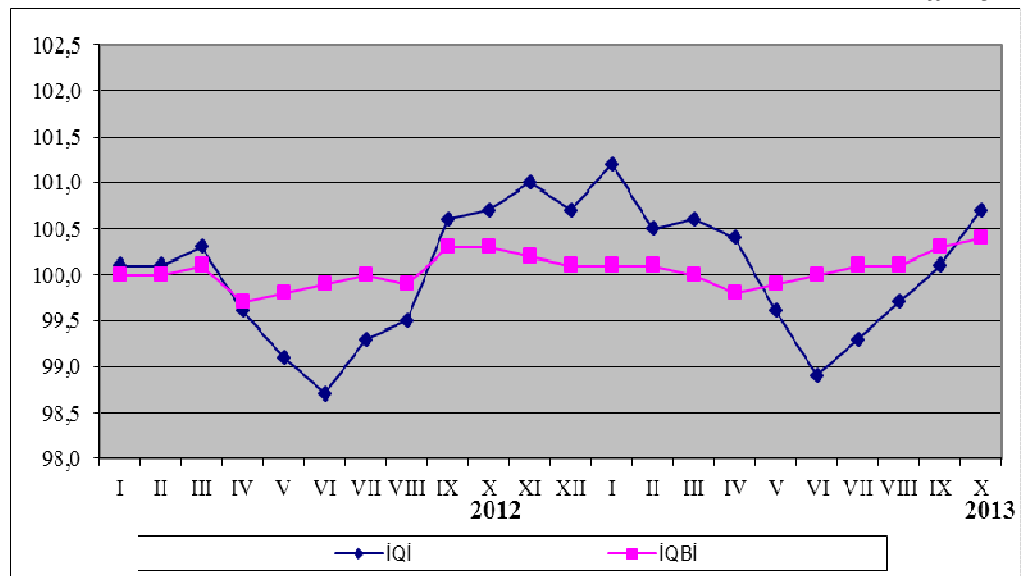
(faizlə)

	Mallar və xidmətlər üzrə, cəmi	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,5	100,3	101,9	99,9
Abşeron	100,7	100,9	101,6	100,0
Gəncə-Qazax	100,5	100,8	100,5	100,1
Şəki-Zaqatala	100,8	101,8	100,0	99,9
Lənkəran	102,2	103,8	100,4	101,4
Quba-Xaçmaz	101,0	102,1	100,1	100,0
Aran	100,7	101,4	100,4	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,9	101,6	100,1	100,1
Dağlıq Şirvan	100,2	99,9	100,6	100,4
Naxçıvan MR	100,0	99,9	100,0	100,0

2013-cü ilin oktyabr ayında **istehlak qiymətlərinin bazis indeksi** 2013-cü ilin sentyabr ayı ilə müqayisədə 0,4 faiz, əvvəlki ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən isə 0,6 faiz bahalaşmışdır.

**İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin
bazis indeksinin dəyişməsi**

faizlə

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin oktyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 7,6 faiz, 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 5,0 faiz aşağı düşmüşdür.

(faizlə)

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	92,4	95,0
Mədənçıxarma sənayesi	91,1	93,2
o cümlədən:		
xam neft və təbii qaz hasilatı	91,0	93,2
metal filizlərinin hasilatı	99,4	90,8
daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı	100,6	101,3
Emal sənayesi	100,2	102,2
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	100,7	109,6
içki istehsalı	100,8	105,4
tütün məmulatlarının istehsalı	110,0	98,4
toxuculuq sənayesi	103,0	102,7
geyim istehsalı	100,3	106,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	99,7	101,1
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	98,4	99,2
kağız və karton istehsalı	98,0	91,4
poliqrafiya fəaliyyəti	100,6	101,9
neft məhsullarının istehsalı	100,2	99,8
kimya sənayesi	97,1	109,3
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	100,0	103,8
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	97,6	93,6
tikinti məmulatlarının istehsalı	100,3	103,1
metallurgiya sənayesi	103,1	106,6
maşın və avadanlıqlardan başqa hazır metal məmulatlarının istehsalı	99,9	107,8

Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
kompüter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	99,9	104,6
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	97,4	99,7
maşın və avadanlıqların istehsalı	99,9	98,2
avtomobil və qoşquların istehsalı	99,9	100,1
mebel istehsalı	100,8	104,7
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	100,0	94,9
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	99,4	90,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

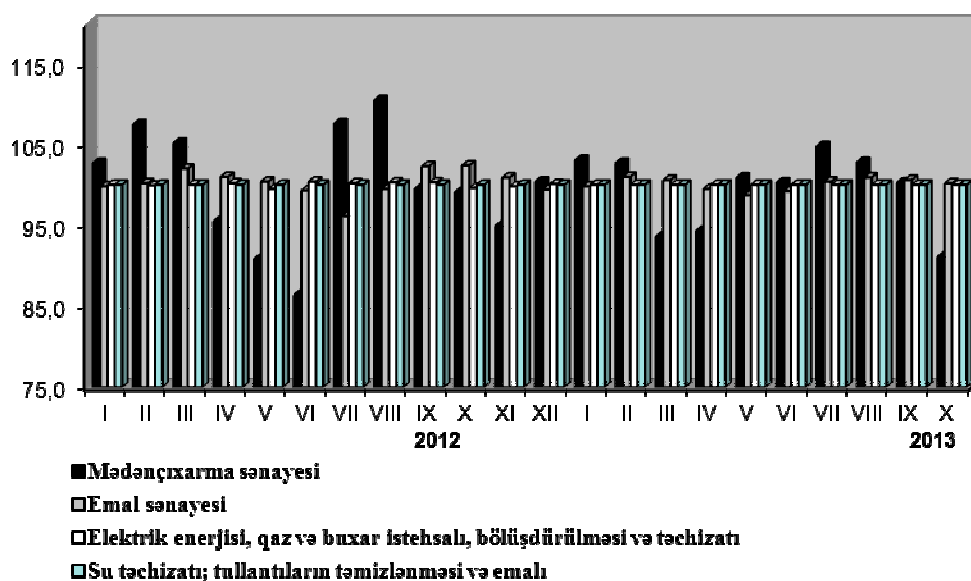
2013-cü ilin oktyabr ayında mədənçıxarma sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri xam neft və təbii qaz hasilatı üzrə 9,0 faiz, metal filizlərinin hasilatı üzrə 0,6 faiz ucuzlaşmış, daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı üzrə 0,6 faiz bahalaşmışdır.

Oktyabr ayında emal sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri kimya sənayesi üzrə 2,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı üzrə 2,6 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı üzrə 2,4 faiz, kağız və karton istehsalı üzrə 2,0 faiz, ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı üzrə 1,6 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri üzrə 0,6 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı üzrə 0,3 faiz, maşın və avadanlıqlardan başqa hazır metal məmulatlarının istehsalı, kompüter və digər elektron avadanlıqların istehsalı, maşın və avadanlıqların istehsalı, avtomobil və qoşquların istehsalı üzrə 0,1 faiz ucuzlaşmış, bütün məmulatlarının istehsalı üzrə 10,0 faiz, metallurgiya sənayesi üzrə 3,1 faiz, toxuculuq sənayesi üzrə 3,0 faiz, içki istehsalı üzrə 0,8 faiz, qida məhsullarının istehsalı üzrə

0,7 faiz, poliqrafiya fəaliyyəti üzrə 0,6 faiz, geyim istehsalı və tikinti məmulatlarının istehsalı üzrə 0,3 faiz, neft məhsullarının istehsalı üzrə istehsalçı qiymətləri 0,2 faiz bahalaşmışdır

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsi və su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsi üzrə qiymət dəyişiklikləri müşahidə olunmamışdır.

**Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri
indekslərinin sahələr üzrə dəyişməsi**
əvvəlki aya nisbətən, faizlə

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri

2013-cü ilin oktyabr ayında nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi sentyabr ayına nisbətən 2,7 faiz və keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,2 faiz aşağı düşmüşdür. Rabitə tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 5,1 faiz ucuzlaşmış, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 1,9 faiz bahalaşmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi	97,3	98,8
o cümlədən: Poçt və kuryer tarifləri indeksi	100,0	100,9
o cümlədən: milli poçtların fəaliyyəti	100,0	100,8
kuryer fəaliyyəti	100,0	102,1
Nəqliyyatda yükdaşıma tarifləri indeksi	96,6	98,4
o cümlədən: Dəmir yolu	101,6	126,1
Dəniz	100,0	96,5
o cümlədən: digər xarici ölkələrə	100,0	95,3
MDB ölkələrinə	100,0	99,1
Hava	100,0	100,0
o cümlədən: digər xarici ölkələrə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	100,0	99,4
Boru kəməri	94,2	92,4
o cümlədən:		
neftin nəqli	93,6	91,4
qazın nəqli	100,0	102,3
Avtomobil	100,0	107,8
o cümlədən:		
işəməzdə tarif	100,0	97,4
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	99,0
beynəlxalq əlaqədə	100,0	90,1
bir saatlıq işə görə tarif	100,0	119,1

REAL SEKTOR

	...ardı	
	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
Nəqliyyatda sərnəşindəşmə tarifləri indeksi	100,1	99,9
o cümlədən:		
Dəmir yolu	96,8	89,9
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
beynəlxalq əlaqə	93,6	81,4
Dəniz	94,5	98,9
Hava	100,8	100,9
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	100,2	107,1
digər xarici ölkələrə	102,2	104,2
Avtomobil	100,0	99,9
o cümlədən:		
yeli əlaqə	100,0	99,7
o cümlədən:		
şəhərdaxili nəqliyyat	100,0	100,0
şəhərlərarası nəqliyyat	100,0	98,5
şəhəratrafi nəqliyyat	100,0	100,0
beynəlxalq nəqliyyat	100,0	113,6
Metro	100,0	100,0
Taksi	100,0	100,0
Rabitə tarifləri indeksi	94,9	101,9
o cümlədən:		
Simli rabitə xidmətləri	100,0	100,0
o cümlədən:		
simli telekommunikasiya	100,0	100,0
telefon rabitəsi	100,0	100,0
Mobil telefon rabitəsi	93,1	104,4
İnternet rabitəsi	100,0	78,9

2013-cü ilin oktyabr ayında dəmir yolu nəqliyyatında 10 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasının orta tarifi yerli əlaqə üzrə 2,4 faiz ucuzlaşmış, tranzit üzrə 4,0 faiz, ixrac və idxal üzrə isə 0,2 faiz bahalaşmışdır. Dəmir yolu nəqliyyatında beynəlxalq əlaqədə sərnəşindəşmə tarifləri 6,4 faiz ucuzlaşmışdır.

Hava nəqliyyatında MDB ölkələrinə və digər xarici ölkələrə sərnəşindəşmə tarifləri müvafiq olaraq 0,2 və 2,2 faiz bahalaşmış, yükdaşma tarifləri isə sabit qalmışdır.

Oktyabr ayında dəniz nəqliyyatında sərnəşindəşmə tarifləri 5,5 faiz ucuzlaşmış, yükdaşma tarifləri isə əvvəlki ayla eyni səviyyədə qalmışdır.

Boru kəməri vasitəsilə neftin nəql olunma tarifi 6,4 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində poçt və kuryer tarifləri üzrə və həmçinin, avtomobil nəqliyyatında yükdaşma və sərnəşindəşmə tarifləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Satılmış kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin oktyabr ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, yanvar-oktyabr aylarında isə 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,4 faiz bahalaşmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
Kənd təsərrüfatı məhsulları	100,0	103,4
Birillik bitkilər	100,6	104,2
Dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumlar	101,2	104,7
o cümlədən:		
buğda	100,9	107,5
qarğıdalı	100,1	95,7
arpa, çovdar və yulaf	102,7	102,6
yaşıl paxlalı tərəvəzlər	100,0	106,3
qabıqdan çıxarılmış, qurudulmuş paxlalı tərəvəzlər	99,7	92,3
Tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumrulular	100,4	104,0

REAL SEKTOR

...ardı...

	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
o cümlədən:		
yarpaqlı və gövdəli tərəvəzlər	98,8	101,1
qarpız və yemiş	100,0	106,9
bar verən sair tərəvəzlər	101,1	113,6
kökümeyvəli, soğanaqlı və ya köküyumrulu tərəvəzlər	98,8	98,9
tərkibində yüksək miqdarda nişasta olan süfrə kökümeyvəli və köküyumrular	100,2	92,5
o cümlədən:		
kartof	100,1	91,9
şəkər çuğunduru	100,0	100,0
Lifli bitkilər	100,0	99,2
o cümlədən:		
xam pambıq	100,0	99,2
Yem bitkiləri	98,4	97,0
Çoxillik bitkilər	96,8	98,4
Üzüm	100,3	90,1
Tropik və subtropik meyvələr	87,6	107,1
Sitrus meyvələri	94,2	94,9
Tumlu və çayırdəkli meyvələr	100,0	95,2
Sair meyvə ağacları, kol meyvələri və qoz-fındıq	105,2	95,4
o cümlədən:		
giləmeyvələr və turuncu meyvələr	100,0	96,0
qoz-fındıq	105,4	95,4
İçki istehsalı üçün kənd təsərrüfatı bitkiləri	100,0	101,5
Bitki xammalı: soğanaqlar, köküyumrular və köklər, şitil və qələmlər; göbələk telləri	100,0	72,0
Diri heyvanlar və heyvandarlıq məhsulları	100,1	103,6
İri-buynuzlu mal-qara və onların məhsulları (törəməsi)	100,8	102,0
o cümlədən:		
iri-buynuzlu mal-qara, buzovlardan başqa	100,4	103,5

...sonu

	2013-cü ilin oktyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən
mal əti (diri çəkiddə)	101,1	106,6
südverən mal-qaradan alınan süd	100,7	99,6
digər iri-buynuzlu mal-qara və camışlar	100,2	101,1
Qoyun və keçilər, onların çiy südü və yunu	98,7	103,6
o cümlədən: diri qoyun və keçilər	96,1	104,0
qoyun əti (diri çəkiddə)	100,1	103,5
qoyun və keçilərin çiy südü	100,0	100,9
qoyun və keçilərin qırılmış, yuyulmamış yunu	100,0	100,4
Donuz əti (diri çəkiddə)	100,0	106,4
Diri ev quşları və yumurtalar	99,6	108,6
o cümlədən: diri ev quşları	102,0	105,8
quş əti (diri çəkiddə)	101,7	103,8
təzə qabıqlı yumurtalar	95,2	108,9
Sair diri ferma heyvanları və heyvan məhsulları	102,2	100,4
o cümlədən: təbii bal	102,3	100,4
Meşə təsərrüfatı	100,0	100,8
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,7	103,6

2013-cü ilin oktyabr ayında birillik bitkilər üzrə qiymət indeksi əvvəlki aya nisbətən 100,6 faiz təşkil etmişdir. Bu bölmədə yem bitkilərinin istehsalçı qiymətləri 1,6 faiz ucuzlaşmış, dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumların istehsalçı qiymətləri 1,2 faiz, tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumruluların istehsalçı qiymətləri isə 0,4 faiz bahalaşmışdır.

Çoxillik bitkilərdən tropik və subtropik meyvələrin istehsalçı qiymətləri 12,4 faiz, sitrus meyvələrinin istehsalçı qiymətləri 5,8 faiz ucuzlaşmış, üzümün istehsalçı qiymətləri 0,3 faiz, sair meyvə

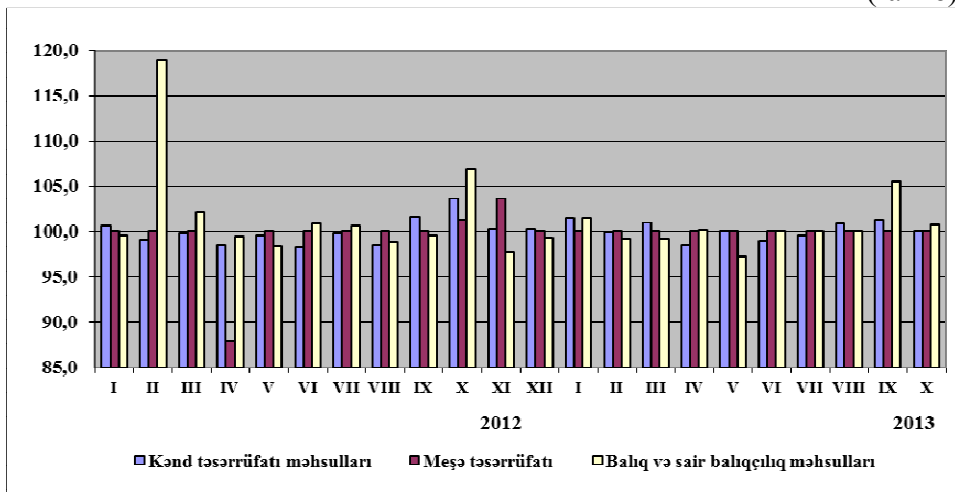
ağacları, kol meyvələri və qoz-fındığın istehsalçı qiymətləri isə 5,2 faiz bahalaşmışdır.

Heyvandarlıq bölməsində qoyun və keçilər, onların çiy südü və yununun istehsalçı qiymətləri 1,3 faiz, diri ev quşları və yumurtanın istehsalçı qiymətləri 0,4 faiz ucuzlaşmış, iri-buynuzlu mal-qara və onların məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,8 faiz, sair diri ferma heyvanları və heyvan məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 2,2 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,7 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərində isə əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

2012-ci və 2013-cü illər üzrə kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin dəyişməsi

(faizlə)

Tikinti işlərinin qiymət indeksləri

Tikinti işlərinin qiymət indeksi 2013-cü ilin III rübündə əvvəlki rübə nisbətən 0,3 faiz aşağı düşmüş, yanvar-sentyabr aylarında isə keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,8 faiz artmışdır.

Yerüstü tikililər üzrə qiymət indeksi əvvəlki rüblə müqayisədə 0,3 faiz aşağı düşmüş, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,0 faiz artmışdır. Yol və körpü tikintisi üzrə qiymət indeksi əvvəlki rübə nisbətən 0,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 0,7 faiz aşağı düşmüşdür.

	(faizlə)	
	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən
Tikinti üzrə qiymət indeksi	99,7	100,8
o cümlədən:		
Yerüstü tikililər üzrə qiymət indeksi	99,7	101,0
o cümlədən:		
yaşayış evləri üzrə qiymət indeksi	99,6	100,6
o cümlədən:		
5 mərtəbəyə qədər yaşayış evləri	99,9	101,2
6 və çoxmərtəbəli yaşayış evləri	99,5	100,5
sosial təyinatlı binalar üzrə qiymət indeksi	99,8	100,9
o cümlədən:		
inzibati tikililər	99,8	100,2
ümumtəhsil məktəbləri	99,7	101,0
istehsal təyinatlı obyektlər üzrə qiymət indeksi	99,9	103,7
o cümlədən:		
sənaye obyektləri	99,9	103,7
Yol və körpü (mülki) tikintisi üzrə qiymət indeksi	99,9	99,3
o cümlədən:		
yol tikintisi	99,9	99,2
körpü tikintisi	99,7	100,5

Yaşayış evləri üzrə tikinti işlərinin qiymət indeksi

(faizlə)

Tikinti işlərinin adları	Yaşayış evləri		onlardan			
	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	1-5 mərtəbəli yaşayış evləri		6 və çox mərtəbəli yaşayış evləri	
			2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən
Kommunal qurğular üçün tikinti və sair tikinti işləri	100,0	102,8	100,0	98,8	100,0	103,8
Binaların sökülməsi və tikinti sahəsinin hazırlanması	99,9	104,7	99,7	100,6	99,9	105,7
Elektrik, su kəməri və sair tikinti quraşdırma işləri	99,9	97,7	100,0	99,7	99,9	97,2
Tikintidə tamamlama işləri	100,1	102,2	100,2	102,3	100,1	102,2
İxtisaslaşdırılmış sair tikinti işləri	99,4	100,5	99,7	101,2	99,3	100,3

**Sosial təyinatlı binalar üzrə tikinti
işlərinin qiymət indeksi**

(faizlə)

Tikinti işlərinin adları	Sosial təyinatlı binalar		onlardan			
	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	İnzibati binalar		Ümumtəhsil məktəbləri	
			2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən
Kommunal qurğular üçün tikinti və sair tikinti işləri	100,0	102,8	100,0	98,8	100,0	103,8
Binaların sökülməsi və tikinti sahəsinin hazırlanması	100,1	108,2	98,9	98,4	100,2	109,3
Elektrik, su kəməri və sair tikinti quraşdırma işləri	98,6	100,6	99,9	98,1	98,5	100,9
Tikintidə tamamlama işləri	99,8	101,0	99,8	101,1	99,8	101,0
İxtisaslaşdırılmış sair tikinti işləri	99,9	100,7	99,7	100,4	99,9	100,7

**Bərk örtüklü avtomobil yollarının və körpülərin tikintisi üzrə
tikinti işlərinin qiymət indeksi**

(faizlə)

Tikinti işlərinin adları	Yol və körpü (mülki) tikintisi		onlardan			
	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	Yol tikintisi		Körpü tikintisi	
			2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən
Tikinti sahəsinin hazırlanması və təmizləmə işləri	99,3	101,0	99,4	100,9	98,8	101,3
Ekskavator və torpaq işləri	99,8	104,9	99,9	105,3	98,9	102,0
Avtomagistral və şosse yolları, küçələr, sair avtomobil və piyada keçidləri üçün özül hazırlanması işləri	99,9	98,9	99,9	98,9	99,9	98,8
Avtomagistral və şosse yolları, küçələr, sair avtomobil və piyada keçidləri üzrə ümumtikinti işləri	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,0

**Sənaye obyektlərinin tikintisi üzrə tikinti
işlərinin qiymət indeksi**

(faizlə)

	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin 9 ayı 2012-ci ilin 9 ayına nisbətən
Kommunal qurğular üçün tikinti və sair tikinti işləri	100,0	92,7
Su qurğularının, idman obyektlərinin tikintisi, torpağın yaxşılaşdırılması	100,0	102,1
Binaların sökülməsi və tikinti sahəsinin hazırlanması	100,2	108,1
Elektrik, su kəməri və sair tikinti quraşdırma işləri	99,8	101,8
Tikintidə tamamlama işləri	100,0	98,3
İxtisaslaşdırılmış sair tikinti işləri	99,4	101,1

İdxal və ixrac olunan malların qiymətləri

Respublikaya idxal olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin sentyabr ayında əvvəlki aya nisbətən 100,0 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 99,9 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş emal mərhələləri üzrə idxal edilmiş investisiya mallarının qiymətləri 0,2 faiz ucuzlaşmış, istehlak malları və aralıq məhsulların qiymətləri isə 0,1 faiz bahalaşmışdır. Digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

REAL SEKTOR

İdxal olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	100,0	101,7
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	99,8	100,8
Aralıq məhsullar	100,1	102,3
o cümlədən:		
energetika məhsulları	97,9	98,0
digər aralıq məhsullar	100,1	102,3
İstehlak malları	100,1	100,2
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,9	101,5
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,1	98,5
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	101,8	101,3
Digər mallar	100,0	101,1

Respublikadan ixrac olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin sentyabr ayında əvvəlki aya nisbətən 100,2 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 99,9 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan aralıq məhsulların qiymətləri 1,5 faiz ucuzlaşmış, istehlak mallarının qiymətləri 0,1 faiz bahalaşmış, investisiya mallarının və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

REAL SEKTOR

İxrac olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	100,2	94,7
o cümlədən:		
Neft və neft məhsulları daxil olmadan	99,0	100,1
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,5
Aralıq məhsullar	98,5	92,9
o cümlədən:		
energetika məhsulları	99,3	91,0
digər aralıq məhsullar	97,7	99,3
İstehlak malları	100,1	99,2
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,1	98,6
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,1	105,3
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	97,5	113,6
Digər mallar	100,0	97,8

2013-cü ilin sentyabr ayında ayrı-ayrı qruplar üzrə idxal və ixrac olunan malların qiymət indekslərinin dəyişməsi

(faizlə)

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Diri heyvanlar və heyvan mənşəli məhsullar	99,0	99,3	113,0	90,3
MDB ölkələri	101,6	99,6	100,0	89,0
Digər ölkələr	97,9	99,3	114,6	90,0
Bitki mənşəli məhsullar	98,8	97,4	99,1	111,2
MDB ölkələri	98,7	95,9	98,9	112,9
Digər ölkələr	99,4	102,5	100,7	99,3
Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar	97,9	107,4	100,2	87,5
MDB ölkələri	95,3	112,9	98,0	84,4
Digər ölkələr	100,1	101,6	100,3	98,9
Hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün	100,5	103,6	101,7	91,2
MDB ölkələri	100,6	104,2	102,5	102,2
Digər ölkələr	100,4	102,5	101,2	84,5
Mineral məhsullar	100,5	102,5	100,3	94,3
MDB ölkələri	99,9	105,4	99,7	100,1
Digər ölkələr	100,9	101,1	100,3	94,0
Kimya sənayesi məhsulları	99,9	99,8	100,1	99,2
MDB ölkələri	99,9	94,6	100,1	97,8
Digər ölkələr	99,9	101,4	100,0	103,9
Plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məhsullar	99,3	103,8	100,7	106,0

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
MDB ölkələri	99,9	115,9	100,2	108,3
Digər ölkələr	99,2	102,1	100,9	105,3
Emal olunmamış gön aşılانmış dəri, təbii xəz, onlardan hazırlanan məmulatlar	99,5	103,7	94,5	110,3
MDB ölkələri	99,9	99,9	100,0	100,0
Digər ölkələr	99,5	103,8	94,5	110,4
Oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları	98,8	115,5	98,9	87,4
MDB ölkələri	98,4	117,8	87,9	91,8
Digər ölkələr	100,2	105,0	100,0	86,2
Oduncaqdan hazırlanan kütlə, kağız və karton, onlardan hazırlanan məmulatlar	99,1	100,3	100,2	101,0
MDB ölkələri	98,3	97,8	103,0	108,8
Digər ölkələr	99,7	102,1	100,0	98,9
Toxuculuq materialları və məmulatları	100,3	103,3	99,8	109,6
MDB ölkələri	99,4	103,5	99,7	111,0
Digər ölkələr	100,4	103,2	100,3	102,2
Ayaqqabı, baş geyimləri, çətilər, çəliklər, lələklər, süni güllər	100,3	98,8	96,4	96,3
MDB ölkələri	99,8	81,4	96,3	96,2
Digər ölkələr	100,4	99,6	100,0	99,1

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Daş, gips, sement, asbest, slyuda, keramika və şüşə məmulatları	100,1	100,5	100,3	98,9
MDB ölkələri	100,0	98,9	100,5	98,3
Digər ölkələr	100,1	101,2	99,7	104,6
Mirvari, qiymətli daşlar və metallar, onlardan hazırlanan məmulatlar	99,1	93,9	72,8	88,7
MDB ölkələri	100,0	109,6	100,0	148,8
Digər ölkələr	99,1	93,8	72,8	88,7
Azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar	101,3	103,0	100,6	103,7
MDB ölkələri	101,4	103,5	103,8	100,2
Digər ölkələr	101,3	102,4	99,5	103,6
Maşınlar, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar, aparatura	100,1	101,8	100,1	96,3
MDB ölkələri	100,1	104,8	100,1	96,0
Digər ölkələr	100,1	101,3	100,0	97,4
Quru nəqliyyat vasitələri, uçan aparatlar, üzən nəqliyyat vasitələri	99,4	98,8	100,0	100,1
MDB ölkələri	98,9	101,5	100,0	99,6
Digər ölkələr	99,5	98,4	100,0	100,0

REAL SEKTOR

	...sonu			
	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Optik, fotoqrafik, ölçü, nəzarət, tibbi alət və aparatlar, saatlar, musiqi alətləri	100,5	102,3	103,1	99,4
MDB ölkələri	99,9	101,2	104,7	99,7
Digər ölkələr	100,5	102,3	100,0	99,5
Müxtəlif sənaye malları	100,0	102,7	101,4	112,8
MDB ölkələri	95,0	104,9	102,7	114,8
Digər ölkələr	100,3	102,5	100,0	100,1
İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	100,0	100,5	100,0	97,8
MDB ölkələri	100,0	100,0	100,0	100,0
Digər ölkələr	100,0	100,5	100,0	97,5

Kredit qoyuluşları

2013-cü il oktyabr ayının 1-dək ölkənin bank-kredit təşkilatları tərəfindən iqtisadiyyata 14,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 30,0 faiz çox kredit vəsaitləri yönəldilmişdir. Kredit qoyuluşunun 34,7 faizi dövlət, 62,6 faizi özəl banklar, 2,7 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları tərəfindən həyata keçirilmişdir. Verilmiş kreditlərin 76,8 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 38,1 faiz artmışdır. Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi 795,0 milyon manat olmuşdur.

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	14793,3
ondan:	
- qısamüddətli	3428,3
- uzunmüddətli	11365,0
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	795,0
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,4

Məşğulluq və işsizlik

2013-cü il noyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4748,3 min nəfər olmuş, onlardan 4510,8 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il oktyabrın 1-i vəziyyətinə muzdlu işləyənlərin sayı 1501,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 898,4 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 603,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 38,0 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1463,7 min nəfər çalışmışdır. Muzdlu işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1457,6 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdlu çalışan işçilərin 22,9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 7,3 faizi tikintidə, 6,8 faizi emal sənayesində, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,5 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,4 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 22,4 faizi təhsil, 18,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,7 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,9 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2013-cü il noyabrın 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 36,7 min nəfər olmuş, onların 41,4 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 260,0 manat olmuşdur.

REAL SEKTOR

2013-cü il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı ölkənin iqtisadi rayonları üzrə aşağıdakı kimi səciyyələnir:

	nəfər	
	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	36 749	887*
Bakı şəhəri – cəmi	13 426	269
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 538	132
o cümlədən:		
Xızı rayonu	97	4
Abşeron rayonu	301	13
Sumqayıt şəhəri	1 140	115
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 387	89
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	596	38
Qazax rayonu	726	-
Ağstafa rayonu	110	-
Tovuz rayonu	136	15
Şəmkir rayonu	380	13
Gədəbəy rayonu	193	12
Daşkəsən rayonu	4	2
Samux rayonu	23	3
Göygöl rayonu	101	4
Goranboy rayonu	70	1
Naftalan şəhəri	48	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 151	61
o cümlədən:		
Balakən rayonu	223	-
Zaqatala rayonu	59	4
Qax rayonu	346	14
Şəki rayonu	262	17
Oğuz rayonu	53	9
Qəbələ rayonu	208	17
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 072	46
o cümlədən:		
Astara rayonu	112	3
Lənkəran rayonu	369	25
Lerik rayonu	50	1
Yardımlı rayonu	178	3

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Masallı rayonu	111	5
Cəlilabad rayonu	252	9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 155	51
o cümlədən:		
Qusar rayonu	388	18
Xaçmaz rayonu	76	8
Quba rayonu	430	13
Şabran rayonu	159	7
Siyəzən rayonu	102	5
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	10 054	157
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	469	13
Beyləqan rayonu	93	4
Ağcabədi rayonu	382	16
Bərdə rayonu	3 263	8
Neftçala rayonu	233	-
Biləsuvar rayonu	570	13
Salyan rayonu	135	10
Yevlax rayonu	603	6
Mingəçevir şəhəri	1 611	8
Ağdaş rayonu	36	3
Ucar rayonu	35	8
Zərdab rayonu	36	4
Kürdəmir rayonu	474	12
İmişli rayonu	392	7
Saatlı rayonu	29	9
Sabirabad rayonu	475	10
Hacıqabul rayonu	502	6
Şirvan şəhəri	716	20
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	3 518	43
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	195	-
Füzuli rayonu	599	3
Ağdam rayonu	1 918	22
Tərtər rayonu	587	11
Xocalı rayonu	90	1
Şuşa rayonu	41	1
Xocavənd rayonu	88	5
Xankəndi şəhəri	-	-

REAL SEKTOR

... sonu

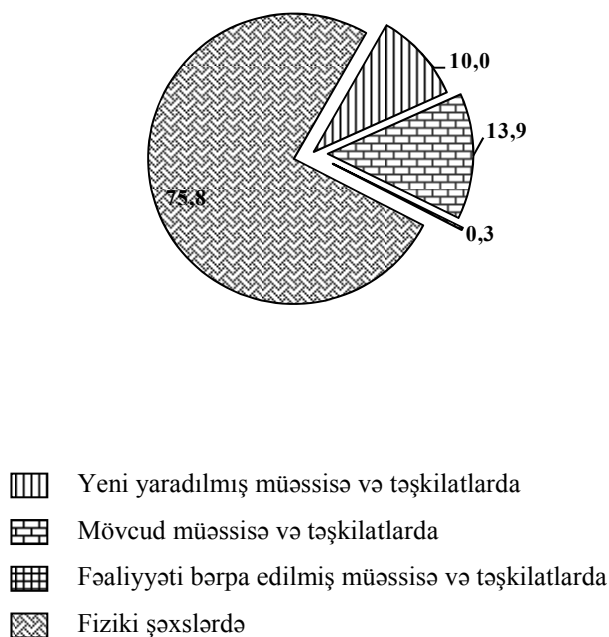
	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 445	6
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	938	-
Laçın rayonu	193	3
Qubadlı rayonu	209	3
Zəngilan rayonu	105	-
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	1 003	33
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	92	2
İsmayıllı rayonu	386	3
Ağsu rayonu	302	4
Şamaxı rayonu	223	24
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Yeni iş yerləri

2013-cü ilin 9 ayı ərzində ölkədə 82,0 min yeni, o cümlədən 61,4 min daimi iş yerləri açılmışdır. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına istiqamətlənmiş ikinci Dövlət Proqramının icrasını əhatə edən 01 yanvar 2009-cu ildən və 01 oktyabr 2013-cü il tarixinə qədər olan dövr ərzində isə cəmi 443,1 min olmaqla 336,7 min daimi iş yerləri yaradılmışdır. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında açılmış daimi iş yerlərinin 10,0 faizi yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatlarda, 13,9 faizi mövcud müəssisə və təşkilatlarda, 0,3 faizi fəaliyyətini bərpa etmiş müəssisə və təşkilatlarda, 75,8 faizi isə fiziki şəxslər tərəfindən yaradılmışdır.

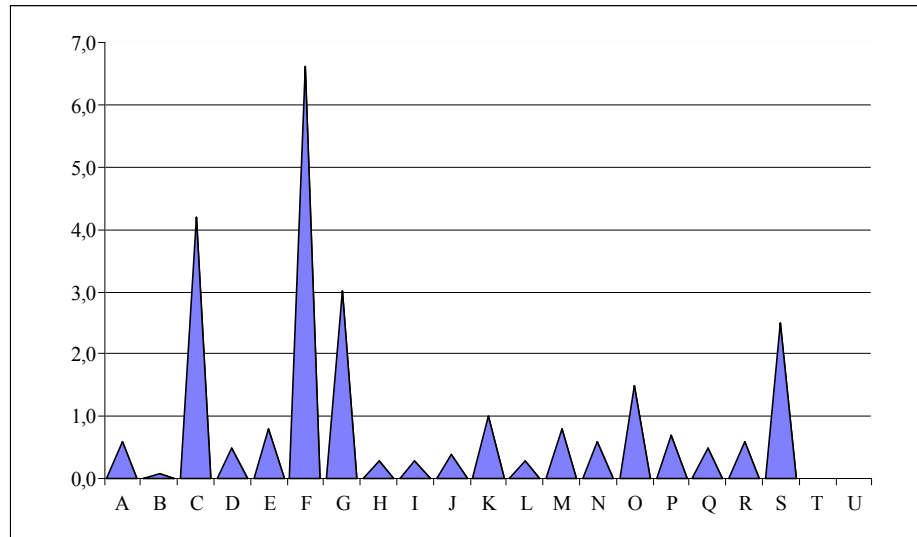
2013-cü ilin doqquz ayı ərzində yeni açılmış daimi iş yerləri (faizlə)

Yeni iş yerlərinin 72,9 faizi regionların, o cümlədən 21,0 faizi Aran, 16,4 faizi Gəncə-Qazax, 8,0 faizi Abşeron, 7,8 faizi Lənkəran, 4,0 faizi Dağlıq Şirvan, 4,7 faizi Şəki-Zaqatala, 4,1 faizi Quba-Xaçmaz, 3,5 faizi Yuxarı Qarabağ, 2,1 faizi Naxçıvan, 1,3 faizi isə Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun payına düşmüşdür.

Yanvar-sentyabr ayları ərzində 96,1 faizi özəl sektorda açılmış yeni iş yerlərindən daimi iş yerləri tam olaraq qeyri-neft sektorunda o cümlədən, 6,0 faizi tikinti, 4,3 faizi emal sənayesi, 3,1 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 1,2 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat, 0,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 0,7 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, eləcə də digər fəaliyyət sahələri üzrə ixtisaslaşan müəssisə və təşkilatlarda yaradılmışdır.

Yeni açılmış iş yerlərinin iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə bölgüsü

A	Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq
B	Mədənçıxarma sənayesi
C	Emal sənayesi
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı
F	Tikinti
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə
J	İnformasiya və rabitə
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat
P	Təhsil
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi
T	Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti

Dövlət büdcəsi

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında dövlət büdcəsinə 14330,1 milyon manat daxil olmuş və 12719,7 milyon manat xərclənmişdir. Büdcə gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,4 faiz və ya 1,8 milyard manat, xərcləri 14,9 faiz (1,6 milyard manat) artmış, büdcənin müsbət saldosu ÜDM-in 3,8 faizi səviyyəsində olmuşdur.

Büdcə gəlirlərinin 12,6 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisindən, 13,8 faizi əlavə dəyər vergisindən, 4,3 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisindən, 3,1 faizi aksizlərdən, 3,5 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilərdən, 2,2 faizi digər vergilərdən daxil olmuş, 60,5 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Büdcə vəsaitlərinin 5741,4 milyon manatı (45,1 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 1349,2 milyon manatı (10,6 faizi) əhəlinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 1295,3 milyon manatı (10,2 faizi) isə təhsil və səhiyyə sahələrinə xərclənmişdir.

Xarici ticarət

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının rezidentləri dünyanın 144 ölkəsinin hüquqi və fiziki şəxsləri ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 97 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 137 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2013-cü ilin doqquz ayında xarici ölkələrlə 26,1 milyard ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 8,1 milyard dollarlıq idxal və 18,0 milyard dollarlıq ixrac əməliyyatları aparılmış, 9988,8 milyon dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 10,3 faiz, o cümlədən ixracın həcmi 7,2 faiz, idxalın həcmi isə 17,2 faiz artmışdır. Ticarət əlaqələrinin 88,9 faizi və ya 23,2 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, o cümlədən 42,6 faizi və ya 11,1 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 11,1 faizi, yaxud 2,9 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 10,0 faiz və 15,6 faiz artmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 28-i Amerika, 49-u Avropa, 38-i Asiya və s. ölkələridir.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 7,0 faiz artmış və 17,1 milyard dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB ölkələrinə ixrac olunmuş malların həcmi də 17,9 faiz artaraq 949,5 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın 5,3 faizi MDB, 46,6 faizi və ya 8,4 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, qalan 48,1 faizi və ya 8,7 milyard dolları isə digər dövlətlərlə həyata keçirilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkəmizə idxal olunmuş malların 6,1 milyard dollarlıqı MDB üzvü dövlətlər istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın 24,2 faizi və ya 2,0 milyard dolları MDB üzvü dövlətlərinin, 33,7 faizi və ya 2,7 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələrinin, qalan 42,1

faizi və ya 3,4 milyard dolları isə digər dövlətlərin hesabına formalaşmışdır.

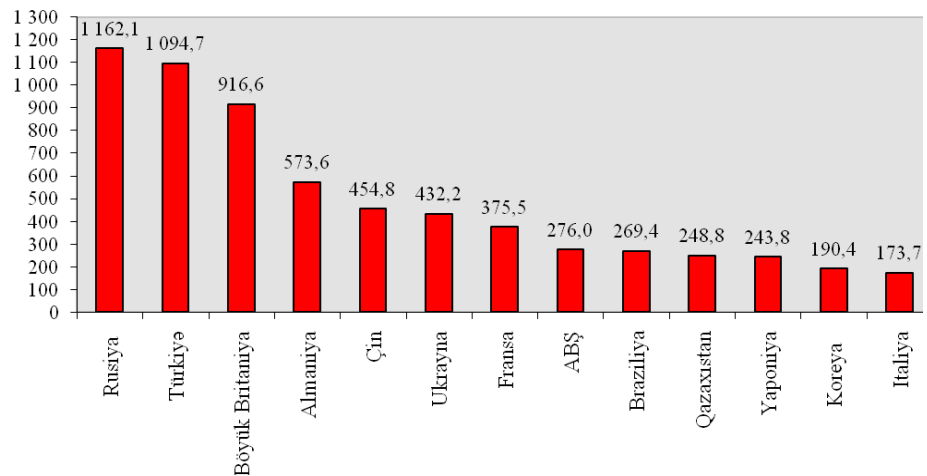
Qeyri-neft məhsullarının 1265,5 milyon dollar dəyərində ixracı 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarının səviyyəsini 13,0 faiz üstələmişdir. Hər nəfərə düşən qeyri-neft məhsullarının ixracı 14,2 dollar artaraq 135,8 dollara bərabər olmuşdur.

Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (82,7 faizi) İtaliya, İndoneziya, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Tailand, Böyük Britaniya, Fransa, Amerika Birləşmiş Ştatları, İsrail, Hindistan, Yunanıstan, Portuqaliya, Tayvan (Çinin əyaləti), Çin, Ukrayna və Gürcüstan dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 88,8 faizi, o cümlədən ixracın 94,8 faizi və idxalın 75,4 faizi sərbəst dönerli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların həcmi 2012-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 3,6 faiz artmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcmnin 14,4 faizi Rusiyanın, 13,6 faizi Türkiyənin, 11,4 faizi Böyük Britaniyanın, 7,1 faizi Almaniyanın, 5,6 faizi Çinin, 5,4 faizi Ukraynanın, 4,7 faizi Fransanın, 3,4 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarının, 3,3 faizi Braziliyanın, 3,1 faizi Qazaxıstanın, 3,0 faizi Yaponiyanın, 2,4 faizi Koreyanın, 2,2 faizi İtaliyanın, 2,0 faizi İranın, 1,6 faizi Niderlandın, 1,5 faizi İsveçrənin, 1,2 faizi Gürcüstanın, 14,1 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

**2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında idxalda
daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin çox hissəsini bitki mənşəli məhsullar, hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, kimya sənayesi məhsulları, plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məmulatlar, oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları, mirvari, qiymətli və az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar, maşınlar, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri təşkil etmişdir.

Doqquz ay ərzində ölkəmizə 5839 çeşiddə mal idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi həcmnin 54,2 faizini avtomobil, 25,3 faizini dəmiryolu, 16,3 faizini hava, 4,1 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə gətirilmiş malların dəyəri təşkil etmişdir.

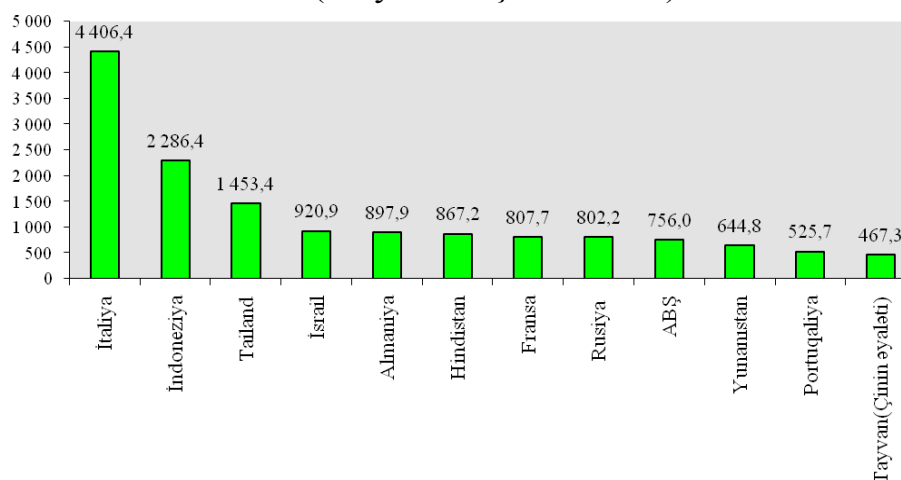
2012-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə mal əti idxalı 20,6 faiz, kartof 2,2 dəfə, çay 1,8 faiz, buğda 51,4 faiz, xam şəkər və şəkər 2,9 faiz, sement klinkerləri və sement 34,0 faiz, mineral gübrələr 13,8 faiz, rezin şinlər 9,3 faiz, polad prokatı 1,6 faiz, qara metallardan borular 19,7 faiz, mebel 11,0 faiz artmış, quş əti və əlavə ət məhsulları 77,6 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 36,6 faiz, təzə tərəvəz 67,3 faiz, təzə meyvələr 79,5 faiz, bitki yağları 17,3 faiz, polietilen 39,8

faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 9,7 faiz, məişət kondisionerləri 33,6 faiz, məişət soyuducuları 60,1 faiz, paltaryuyan maşınlar 19,9 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları 29,1 faiz, qara metallardan küncüklər və şvellerlərin idxalı isə 13,7 faiz azalmışdır.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkəyə 68487 ədəd minik avtomobili, 665 ədəd avtobuslar, 5661 ədəd yük avtomobilləri idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş malların 24,4 faizi İtaliyaya, 12,7 faizi İndoneziyaya, 8,0 faizi Tailand, 5,1 faizi İsrailə, 5,0 faizi Almaniyaya, 4,8 faizi Hindistana, 4,5 faizi Fransaya, 4,4 faizi Rusiyaya, 4,2 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarına, 3,6 faizi Yunanıstana, 2,9 faizi Portuqaliyaya, 2,6 faizi Tayvana (Çinin əyaləti), 2,2 faizi Türkiyəyə, 2,0 faizi Gürcüstana, 1,6 faizi Böyük Britaniyaya, 1,5 faizi İraqa, 1,4 faizi Avstriyaya, qalan 9,1 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan dövlətlər (milyon ABŞ dolları ilə)

Doqquz ay ərzində ölkəmizdən 1827 çeşiddə mal ixrac olunmuşdur. İxrac olunmuş malların ümumi həcmnin 88,0 faizi boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqli etmə, 6,6 faizi dəmiryolu, 3,8 faizi avtomobil, 0,9 faizi dəniz, 0,7 faizi hava

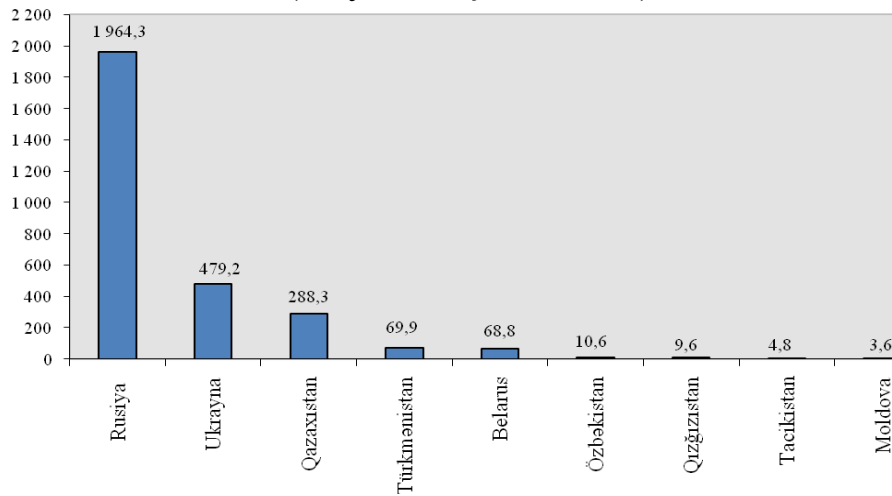
nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş malların dəyəri hesabına formalaşmışdır.

İxracın strukturunda mineral məhsullar, bitki mənşəli məhsullar, heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar, hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

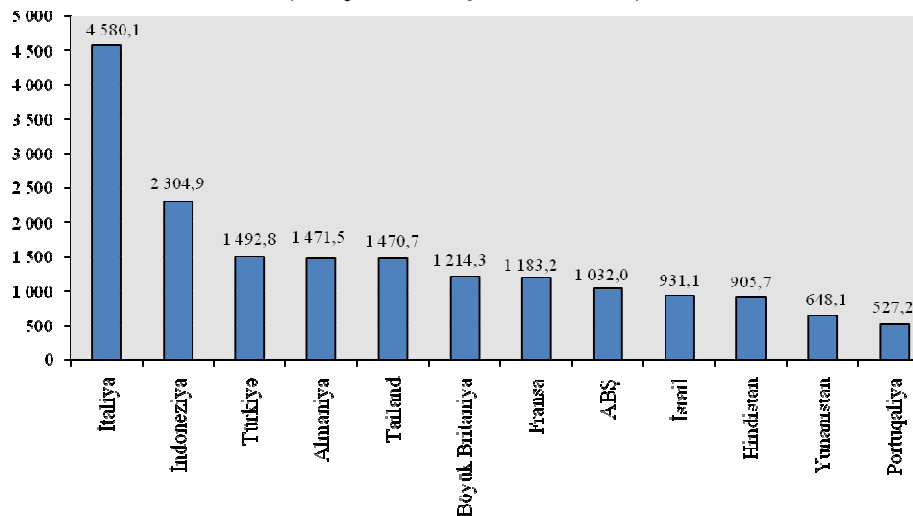
Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 18,7 faiz, çay 0,1 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 33,9 faiz, bitki yağları 27,1 faiz, şəkər 34,9 faiz, pambıq parça ipliği 64,6 faiz, ağ neft 6,6 faiz, qazoyul 3,7 faiz, maye qaz 25,2 faiz, neft koksu 6,8 faiz, polietilen 2,6 faiz, qara metallardan borular 17,8 faiz artmış, təzə meyvə 28,5 faiz, kartof 8,4 faiz, pambıq lifi 34,4 faiz, sürtkü yağları 30,7 faiz, emal olunmamış alüminiumun ixracı isə 11,2 faiz azalmışdır.

İxrac olunmuş, lakin 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neft və təbii qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, statistik məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 32,7 milyard ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2012-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 4,5 faiz artmışdır. Ömtəə dövriyyəsinin ümumi həcmi 75,3 faizini, yaxud 24,6 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 29,8 milyard dolları, yaxud 91,1 faizi, o cümlədən ixracın 23,7 milyard dolları (96,1 faizi) MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 3,9 faiz artmışdır.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında MDB ölkələri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında MDB-yə üzv ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkəmizə 20,7 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

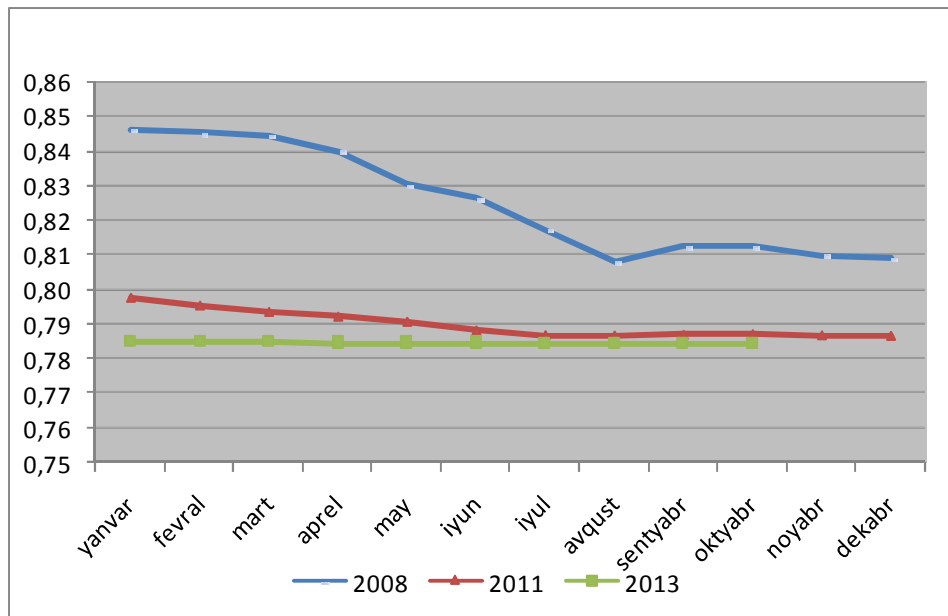
2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə əhalinin banklardakı əmanətləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 36,9 faiz artaraq 6237,4 milyon manata çatmışdır.

Əmanətlərin 3810,2 milyon manatı və ya 61,1 faizi milli valyutada, 2427,2 milyon manatı xarici valyuta şəklində qoyulmuş və müvafiq olaraq 45,7 faiz və 25,1 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 75,4 faizi özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

2013-cü ilin oktyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 2,45 manat, 1 Avroya 1,07 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,48 manat və 1,04 manat təşkil etmişdir.

Manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsinin dəyişməsi

Qiymətli kağızlar bazarı

Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən təqdim olunan məlumata görə 2013-cü ilin doqquz ayı ərzində 3928,4 milyon manatlıq qiymətli kağız buraxılışı qeydiyyatda alınmışdır. Qiymətli kağızlar bazarının ümumi emissiyasının 45,8 faizini səhmlər, 29,8 faizini Mərkəzi Bankın notları, 15,7 faizini dövlət istiqrazları, 9,2 faizini isə korporativ istiqrazlar və digər qiymətli kağızlar təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində Mərkəzi Bankın 234,9 milyon manatlıq notları, 324,8 milyon manatlıq səhmlər, 230,6 milyon manatlıq korporativ istiqrazları və 67,8 milyon manat dəyərində dövlət istiqrazı Bakı Fond Birjasında keçirilmiş hərraclarda yerləşdirilmişdir.

2013-cü ilin doqquz ayında nominal dəyəri 123,4 milyon manat dəyəri olan səhm, 18,0 milyon manatlıq dövlət istiqrazı, 44,0 milyon manatlıq Mərkəzi Bankın notları və 461,3 milyon manatlıq korporativ istiqrazları tədavüldə olmuşdur.

Qiymətli kağızların emissiyası

	2013-cü ilin doqquz ayı milyon manat	2012-ci ilin doqquz ayı milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Qiymətli kağızlar bazarının ümumi həcmi	3928,4	4007,2	98,0
Dövlət istiqrazları	600,0	500,0	120,0
Mərkəzi Bankın notları	1170,0	1375,0	85,1
Korporativ istiqrazlar	340,3	438,0	77,7
Depozit sertifikatları	-	10,0	-
Səhmlər	1800,3	1674,3	107,5
Veksellər	17,8	9,9	180,3
İpoteka kağızları (sayı, ədəd)	2272	1927	117,9

Əhalinin gəlirləri

2013-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əhalinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7,7 faiz artaraq 29,1 milyard manata çatmış, onun hər nəfərə düşən həcmi orta hesabla 3130,1 manat təşkil etmişdir. Hər nəfərə düşən gəlirlərin artımı istehlak qiymətlərinin bahalaşmasını 4,2 faiz bəndi üstələyərək 6,4 faiz olmuşdur.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 68,0 faizi son istehlaka, 9,0 faizi vergilər, sosial sığorta və üzvlük haqlarının, 1,7 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə, 21,3 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamında qalan 26,5 milyard manatlıq gəlir əvvəlki ildəki ilə müqayisədə 7,6 faiz çox olmuşdur.

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2013-cü il yanvar- oktyabr aylarında faktiki	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə *)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	29064,2	107,7
hər nəfərə, manat	3130,1	106,4
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	26455,1	107,6
hər nəfərə, manat	2849,1	106,3

*) 2012-ci ilin göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir

Əmək haqqı

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,9 faiz artaraq 415,0 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1547,6 manat, qeyri-neft sektorunda 385,1 manat, dövlət bölməsində 333,9 manat, özəl bölmədə 538,7 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi sahəsində orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 298,8 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 325,6 manat təşkil etmişdir.

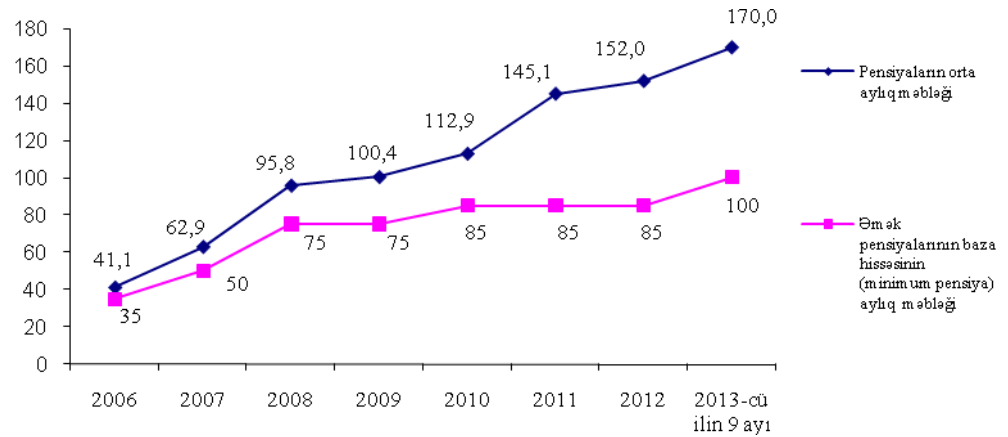
Sosial təminat

2013-cü il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu sistemində 1274,3 min nəfər pensiyaçı qeydiyyatda olmuş və ölkə əhalisinin 13,7 faizini təşkil etmişdir. Pensiyaçıların 62,2 faizi yaşa, 27,1 faizi əlilliyə, 10,7 faizi isə ailə başçısını itirməyə görə pensiya alır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 avqust 2013-cü il tarixli Sərəncamına uyğun olaraq 2013-cü il sentyabr ayının 1-dən yaşa görə əmək pensiyasının baza hissəsinin məbləği 17,6 faiz artırılaraq 100 manat müəyyən edilmişdir.

Bununla yanaşı təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,4 faiz artmış və 170,0 manat təşkil edərək orta aylıq əmək haqqının 41,0 faizinə bərabər olmuşdur.

**Pensiyaların orta aylıq və əmək pensiyalarının
baza hissəsinin (minimum pensiya) aylıq məbləği, manatla**

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun məlumatlarına əsasən, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında pensiya və müavinətlərin maliyyələşdirilməsinə 1847,5 milyon manat, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 73,6 milyon manat və ya 4,1 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Əhaliyə ödənişlər üzrə xərclərin 97,6 faizini və ya 1803,5 milyon manatını pensiya xərcləri təşkil etmişdir.

2013-cü ilin doqquz ayı ərzində əhaliyə 44,0 milyon manat məbləğində müavinət ödənilmişdir ki, bunun da 31,6 faizi hamiləliyə və doğuma görə, 29,8 faizi əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə, 15,2 faizi dəfn üçün ödənilən, 23,4 faizi isə digər müavinətlərin payına düşür.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin məlumatlarına görə, oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə 310,6 min nəfərə sosial müavinətlər təyin olunmuşdur. Yaşa görə müavinət alanların sayı 13,3 min nəfər, əlilliyə görə 116,1 min nəfər, ailə başçısını itirməyə görə 36,3 min nəfər, sağlamlıq imkanları məhdud olduğuna görə müavinət alan 18 yaşadək uşaqların sayı isə 62 min nəfər olmuşdur.

Əmək pensiyası almaq hüququ olmayan 55,6 min nəfərə kommunal, nəqliyyat və digər xidmətlərə görə güzəştlərin əvəzinə müavinət verilmişdir.

Yetim və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların 559 nəfər qəyyumuna, eləcə də 9,5 min ailəyə 18,3 min uşaq üçün aylıq müavinət verilmişdir. Uşaq müavinətlərini şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin, I və II qrup Çernobil AES əlillərinin və müddətli hərbi xidmət qulluqçularının uşaqları almışlar. Bundan əlavə, 6932 bir yaşadək uşağa görə 6858 ailəyə sosial müavinət verilmişdir.

Əmək xəsarəti və ya peşə xəstəliyi nəticəsində 508 zərərçəkən kompensasiya almışdır.

Bununla yanaşı, 91,1 min nəfərə, o cümlədən 80,0 min uşağın doğulmasına görə, 4,7 min nəfərə radiasiya qəzası nəticəsində əlil olmuş şəxslərin müalicəsi üçün, 5,0 min nəfərə penitensiar müəssisələrində cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərə və həyatını itirmiş 1,4 min nəfərin dəfni üçün birdəfəlik müavinət verilmişdir.

Ölkədə vətəndaşların rifah halını yaxşılaşdırmaq və sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 avqust 2013-cü il tarixli “Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında” Fərmanına əsasən 2013-cü il sentyabr ayının 1-dən yaşa görə, əlilliyə görə, ailə başçısını itirməyə görə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 18 yaşadək uşaqlara, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qəyyumlarına, müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının uşaqlarına, əmək pensiyası almaq hüququ olmayan Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə müharibə veteranı adı almış şəxslərə, bir yaşınadək uşağı olan aztəminatlı ailələrə və şəhid uşaqlarına verilən aylıq müavinətlərin məbləğləri artırılmışdır. Bununla yanaşı, radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə müalicə üçün, uşağın anadan olmasına görə, dəfn üçün verilən birdəfəlik sosial müavinətlərin məbləğləri də artırılmışdır.

2013-cü ilin 9 ayı ərzində Azərbaycan Respublikası qarşısında xüsusi xidmətlər göstərmiş 34,9 min nəfərə aylıq təqaüd verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 26 avqust 2013-cü il tarixli Sərəncamına əsasən 2013-cü il sentyabr ayının 1-dən sosial-iqtisadi inkişafında xidmətlərinə və yüksək peşə ustalığına görə fəxri adlara layiq görülmüş şəxslərin sosial müdafiəsini gücləndirmək və onlara dövlət qayğısını artırmaq məqsədilə fəxri adlara görə aylıq təqaüdlərin məbləği artırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 avqust 2013-cü il tarixli Fərmanlarına əsasən 2013-cü il sentyabr ayının 1-dən şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə və Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülmüş şəxslərə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün məbləğləri də artırılmışdır.

Cari ilin oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə 134,7 min ailənin 592,4 min nəfər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımını almış və hər bir nəfərə orta hesabla 28,0 manat ödənilmişdir.

**Azərbaycan Respublikası Dövlət
Statistika Komitəsinin sədri**

Arif Vəliyev